

NÄDALALEHT

ESTONIAN INFORMATION BULLETIN

Nr.1.

1.APRILL 1949.

1. aastakaik.

ESTI MEESTE LAUL VÕIDAB SÜDAMEID.

Juba mõnda aega H.Elkeni juhatusel tegutsenud eesti meeskoor Rolfphonis on edukalt asunud kanadalastele tutvustama eesti meeslaulu kõrget taset. Lisaks järjekindlastele esinemistele Jumalateenistustel ja eestlaste kokkutulekuil, näidati oma võimeid koloonia amatöörtalentide esinemisõhtul ja ajakirjandusöadamide külas-käigul.

Amatöörtalentide kontserdina väljakuulutatud seag-eeskavaõhtu kujunes tegelikult uskanadalaste kunsti-paraadiks, kuna kanadalased ise esinesid vaid mõne üheksa ettekandega. Peekuulutusel eriliselt esile-tõstatud eesti koor, samuti kui pianist Harry Udal tõusid juba oma korrekse ja tasakaaluka esinemisega kontrastselt esile "kontserdi" palanganlikkusse kaldu-vast tegelaskommas. Viimse võimaluseni tulvil saal kviteeris tugevate aplausidega neljale eesti laulule ja võttis otse maruliste kiiduväldustega vastu lisa-palaks esitatud ingliskeelse "K-K-Katie". Samuti saa-vutas H.Udal'i esinemine publiku maitsele vastavalt kõrgpunktiks lisapalaks esitatud bravuurse marsiga.

Teistest uskanadalastest esinesid akordeonipala-dega Peter Pastuch ja Gene Nickel, kusjuures viimane oli ühtlasi saatjaks noorele ungari lauljale Sasha Juhas'ele.

Uus esinemine toimus Kanada Naissajakirjaniko Klubi külaskeigu puhul kohalikele Hydro projektile. Seoses sellega Ottawa ajalehed avaldasid pikki artikleid esinejast ja uskanadalastest üldiselt. Nii kirjutas "Ottawa Citizen" muuhulgas:

"Meeskoor, eestlase H.Elkeni juhatusel esines küla-listele pärast-lõuna-kontserdiga. Meelikõitvalt külas liigutav "Igatsus" ja üks, mis algas sõnadega "Tuge-vad kui kaljud meres on mehed eluvõitluses...". Eri-lise komplimendina doamidele, koor, kellest enamus just saanud tõi ja ümberriietunud, laulis "K-K-Katie". Külalised olid nii kasestunud, et nad väl-jendasid oma tänu sama laulu laulmisega, mis väljen-das aga küll enam vaimustust kui harmooniat!"

"Ottawa Morning Journal" märgib, et uskanadalas-te kaasalõõmist koloonia elule tuleb eriti esile tõe-ta kultuurilisest küljest, millise tugevuse esotens seisvat eesti meeskoor.

TULUMAKSUREFORM.

23.märtsil teatati ulatus-likest reformidest Kanada tulumaksusüsteemis. Seoses sellega vabastatakse umbes 750 tuhat isikut tulumaksu tasumisest ja umbes 2 miljoni isiku maksu vähendatakse. So-muti kaotati vii vähendati maks mitmesuguseilt maagiar-tikleilt; nende seas karasta-vailt jookidelt, närimiskum-milt, samuti tramipileteilt, raudtee- ja lennukipileteilt, telefoni kauduõnnetelt, telo-grammideilt ja bussipileteilt (5%) kaotati tax. Vähendatu on tax ehteasjadelt, kosmeo-tikavahendelt, piipudelt, ja kšitaskudelt, kuna tax tuletikkudelt määrati kind-laks 10%-lo.

Edasi teatatakse, et tax jääb muutmataks tubakal, al-kohoolseil jookidel ja auto-dol.

Isikutulumaksu osas mära-ti kindlaks, et 1949 aastal on iga vallalise isiku mitto-tulumaksu alla kuuluv tulu-summa 1.000 \$ ja abielus isi-kul 2.000 \$, kuna iga lapse kohta on vastav summa \$ 150 ja teiste hoolealuste kohta \$ 400.

Kõik need uuendused loe-takse maksimaks arvates 1.01.1949., kusjuures aga tegelik elluviimine viibib kuni vaj-like blankettide valmimise ja laialisestamiseni, mis too-asjaga seotud asutustele ot-tonõgemalt suure töökoorm-so. (Järg 3.lk.)

SAATEKS.

Käesoleva väljaande ootamatu ilmumise peapõhjus seisab kauases ootamises mingi konkreetse sammu järele, sideme loomiseks eestlaste vahel Kanadas. Siiasaabunud kaasmaalased on väikeste gruppideks laiali paisatud tohutus suurele maa-alale. Otsese kontakti teevad raskeks, peagu võimatuks suured vahemad, võrrad olud, ning paljudel juhtudel tõõlepingud. Ainukeks mõeldavaks võimaluseks jääks ajaleht. Me võiksime vaielda ta tasuvuse üle majanduslikust küljest, kuid me ei suuda eitada ta vajalikkust.

Käesolev väljaanne peaks kujutama esimest sammu selles suunas. Me püüame võtta endale üldtõhendamist vastutuseks ülesande niikauaks, kuni mõni ringkond jõuab veendumusele, et eestlaste arv Kanadas on küllaldane tööliste ajalehe väljaandmiseks ka majanduslikult küljest. Sealjuures jääb meie püüdeks käesolevat väljaannet tasuta välja anda niikaua kui võimalik.

Selle on, et me suudame oma ülesannet edukalt täita ainult kogu eestlaste pere kaasloomisel. Käesolev nr. 1. on elav näide üldisest informatsioonipuudusest kaasmaalaste elu ja tegevuse kohta. Kuid me asume tööle lootuses, et leiame endile usinaid kaastöölisi üle kogu Kanada. See on meie kõigi ühine ettevõtte!

RINGVAADE.

29.03. - Atlandi Pakt, mis sisuliselt kujutab endast Ameerika Ühendriikide ja Põhja- ning Lääne-Euroopa maade sõjalist liitu sõja korral Nõukogude Venega, kirjutatakse alla eesmärgel 4. aprillil Washingtonis.

Seoses sellega töötatakse seal USA Riigidepartemangu poolt välja vastavate maade relvastamise kava. Esimese aasta jooksul vajatav summa arvatakse olevat kuni 1,5 miljardit dollarit, peale selle veel 500 miljonit dollarit teiste maade, nagu Kreeka, Türgi, Iraani ja Korea toetamiseks.

Norra Parlament kiitis 130 häällega 13 vastu heaks ühinemise Põhja-Atlandi Paktiga. Vastu häältesid kommunistid ja tööpartei esindajad kaks. Juba enne seda kiitis Paktiga ühinemise heaks riigikaitse ja välisajade komitee. Välisminister H. Lange asub neljapäeval teele USA'le.

Itaalia välisminister asus teele Washingtoni, et kinnitada Itaalia valmisolekut ühinemiseks Lääneriikidega liiduks Vene agressiooni vastu. Washingtonis arutatakse praegu Vahemere Pakti loomist lisaks Atlandi Paktile.

Hispaania, kellele ei ole saadatud kutset Paktiga ühinemiseks, nimetas seda esimeseks tõsiseks katseks Euroopa kontinendi kaitsemiseks Nõukogude imperialismi vastu.

USA ja Inglismaa on valmis astuma kaubanduslikesse suhetesse Tito-Jugoslaaviaga. Seejuures jäätkse algatus Jugoslaaviale, kes peab ise otsustama oma edaspidise kallaku üle. Teatatakse, et Jugoslaavia valitsus on asunud läbirääkimistesse ühe USA firmaga terase ostmiseks.

Venemaal jätkab oma juhtkonna ümberpaigutamiskinet, mis algas Molotovi asendamisega Voshinskiga. 24. märtsil asendati sõjavägede minister Bulganin marssal Vasilevskiga ja 29. märtsil senine Nõukogude vägede komandör Saksamaal, Marssal Sokolovski marssal Chuikov'iga. Need sammud näitavad, et Venemaal on praegu tegevuses võtmesuhted üldise tähtsusega oma tugevamate meestega.

Kindral de Gaulle nõudis pressikonverentsil otseselt Ameerika relvade sissevedu Prantsusmaale, kuni Prantsusmaale jäävat peetama Vene agressiooni korral. Ühtlasi tervitas ta Atlandi Pakti kui sammu edasi Euroopa föderatsiooni suunas.

Inglismaa, Prantsusmaa, Holland ja Belgia kavatsevad korraldada ühisoid mereväe manöövreid eeloleval suvel.

Tšehhoslovakkia kohus leidis kaks Ameerika sõdurit süüdi salakuulamise ja mõistis nad 10 ning 12 aastaks vanglasse. Edasi teatatakse, et mehed on ületanud piiri illegaalselt, salakuulamise kavatsusega. USA sõjaväevõimud on seni taga otsinud kui desertööre.

Ungaris kavatsetakse uusi üldisi valimisi, millega ameeriklaste arvates puutakse luua fassandi võimu täielikule ülevõtmisele kommunistide poolt.

4 miljonit hindut ootab põljarahädane kuni sademaid on Cutch'i lahe ümbruses olnud ainult 15 cm. hariliku 30 asemel.

oooooooooooooooooooooooooooo

"Walnut"iga Rootsiist Kanadasse saabunud eesti kunstnik J.W. Saarniit, kes juba Rootsis sai avalikkusele tuttavaks oma kunstiteostega, mis käsitlevad punaste hirmutegusid, on asunud siin esinema sama sisuliste näitustega.

Kohe pärast oma saabumist Halifaxi, pani ta seal välja 40 maalikut, mis enamuses kujutavad ta enda või kaaslaste elamusi mitmesugustes Siberi sunnitöölaagrites. Küllastajate andmete järele jätvat näitus sügava mulje oma sündinud faktidele rajatud ainetikuga ja arvatakse, et see kujuneb tõhusaks vahendiks kommunistide hirmutegude tutvustamisel Kanadas ja USA's. Kunstnik loodab korraldada samasulust näitust Ottawas, Torontos ja teistes Kanada linnades, ning võimaluste avanedes ka USA's.

J.W. Saarniit on sündinud Eestis 1909 ja õppinud Tallinna Kunstikoolis 1925. kuni 1932. ning täiendunud end Saksamaal, Poolas, Soomes ja Rootsis, esinedes seal juba enne sõda näitustega. Nõukogude okkupatsioonil ajal viiakse ta Venemaale, kust tal pärast sakslaste ning jällekordest vene laste kätte sattumist õnnestub põgeneda Soome ja sealt edasi Rootsi. Kunstnik kavatab oma abikaasa ning 12. aastase poja Matiga asuda elama Torontosse.

Üldiselt arvatakse, et see töö jõuab lõpuks aprillil algul. Mõningad karasvivate jookide firmad teatasid aga juba tund aega pärast reformi väljakuulutamist, et nad müüvad samast momendist ilma taxita. Need olid Coca-Cola Ltd.; Orange Crush Ltd.; Seven-Up (Ontario) Ltd.; ja Charles Wilson Co. Ltd.; sellega asudes müüma oma tooteid 5 senti pudel.

Läbiviimise hilinemise tõttu on oodata, et aasta lõpus riik võlgneb igale neljale maksuajale viiest maksajast suurema või vähema summa. Arvatakse, et seda suudetakse tasuda umbes 18 kuu jooksul, kusjuures võla kogusumma tõuseb umbes 35 miljonile dollarile. See näitab "võlausaldajate" suurt arvu, kuna enamail juhtudel võlausumma ei tõuse üle 3 dollari.

Mõningad ringkonnad kerdavad seoses reformiga uut hindade tõusu. Näiteks on peatselt oodata leiva hinna tõusmist 1-3 senti võrra, mis on tingitud nisuhinna tõusust \$2.09 võrra barreilit.

Kuulutades välja maksureormi, majandusminister Mr. Douglas Abbot lisas oma kõnes, et selle ja järgnevate sammudega püütakse üle minna ennesõjaajale maksusüsteemile, ühtlasi lihtsustades seda praegu hämmiselt komplitseeritud süsteemi.

(Järg 4. lk.)

USA KÜLASTAMISE KÜSIMUS.

Paljusid eestlasi huvitab küsimus, miks ei anta uskanadalastel külastuslubasid USA'sse, kuna näiteks kanadalastele endile tehakse peagu ilma mingisuguse formaalsuseta.

Kõigepealt tuleb öelda, et asi seisneb enam USA kui Kanada ametivõimades, või veel enam USA seadustes, mis ei ole kunagi omandanud ette näha praegust olukorda. USA võtab vastu immigrante kvoota alusel ja lasub sisse mitte-immigrante viisa või külastusloaga. Kõigil kanadalastel, samuti kui Kanadasse saabunud immigrantidel (mitte-dp-del) on külastusloa hankimine lihtne protseduur. Esiteks tehakse kindlaks nii palju kui võimalik, et tal ei ole karta midagi halba, ning et tal on dokument oma päritolumaalt, mis peab ta tagasi võtma igasuguste sekelduste korral.

Selles viimases seisabki DP-del loa saamisel tõke. Praktiliselt ei leidu ühtki

maad, mis oleks kohustatud teda vastu võtma näiteks seadusega vastollu sattumise puhul. Tal on ainult tunnistus, et ta on Kanadasse tulnud seaduslikul teel. Kanada immigratsioonivõimad, kui nad on rahul tema ma "bona fides"iga, võivad talle anda tõendi, et nad on valmis teda vastu võtma külastuskülgult tagasi tulles. Seejuures jääb aga küsitavaks kui võrd võimeline on see dokument tema sisselaskmiseks näiteks seadusega vastollu sa tumise korral USA's.

Kõik see seabki üles probleemi: Endisest DP-dest uskanadalased, kellel üldiselt on igalpool peagu võrdsed õigused Kanada kodanikega, ei oma mingit võimalust sugulaste külastamiseks USA's, kuni kodanikuks omandamiseks vajaliku aja möödumiseni.

Sellepärast oodatakse selle küsimuse arutuselevõtmist mõnel Ottawa ja Washingtoni vahelisel ümarguse laua konverentsil.

oooooooo

TOOME VÕRDLEKSE VÄLJAVÕTTE 1948. JA 19499 ISIKUTULUMAKSU TABELIST:

Toome võrdluseks väljavõtte 1948. ja 19499 isikutulumaksu tabelist:

Vallaline isik.

Abielu isik - lasteta.

Sissetulek.	1948.maks	1949.maks.	1948.maks	1949.maks.
\$	\$	\$	\$	\$
750				
800	5	-		
900	16	-		
1000	29	-		
1100	44	15		
1200	61	30		
1300	120	75		
1800	180	120		
2000	220	150	70	
2250	270	193		
2500	320	235	170	75
2750	370	278	220	113
3000	420	320	270	150
3500	520	415	370	235
4000	620	510	470	320
5000	835	700	670	510

UUSKANADALASED ESIPLAANIL.

Uuskanadalaste kultuuriharrastustes on harranud esikohal ukrainlased. Peale domineeriva esinemise elanvõrgrahvaste ettekannete õhtul, on nad Toronto linnalaste tunnustuse leidnud meeskori ja on toime tulnud arvuka roa ettekannete õhtutega.

Ontario vanemsknutide talilagrast Oshawa lähedal võttis teiste hulgas osa ka grupp leedu vanemsknute, võites 200 poisist koosneva laagri imetluse oma lau- luettekannetega. Kasutame võimalust siin- kohal lisamiseks, et Toronto on asunud siia looma eesti skautide vahel Kanadas. Loode, et Ottawa lähedal toimuvast uia- kanadalastest Jamboreest esileleval suvel võtab osa ka eestlaste esindus.

Seoses ajakirjanike külastadiga Hydro projektil Rolyhtonis, "Orustati" sealt läbi kunstnik ja endine Riia Kunsti- akadeemia õppejõud Otto Grebe, kes kavat- seb autada kunstiklasi koloonia noortele. Samal projektil *õpetav poola akordeonist Gene Mickel ja ungari laulja Socha Juhas võtsid osa Pembroke'i raadiosentija ette- kannetevõistlusest ja esinuvad lähemal ajal Toronto "Opportunity Shows" saates. Eesti koor ei saanud kahjuks võistlusest osa võtta

"Des Joachims News" teatab eestlanna Vaika Alliksoo kihlumisest kohaliku ela- niku Verner Roesneriga.

Atlas Co. juures töötades vigastada saanud eestlane Arnold Pukk on Pembroke'i andmetel teel paranemisele. Pukk pääses nagu imekombel eluga, kukkudes 107 jala kõrguselt tellingult.

15. märtsil anti Toronto 59 uus- kanadalastest koosnevale majateenijate- grupile üle nende lepingu lõppemist tõendavad dokumendid. Tõendid anti üle tööministri abi Mr. A. MacKinnara ja lin- napäe poolt, kusjuures päevakohase kõne pidas B.G.Sullivan töömehi esindajana, üldes muuhulgas: "Headeks kanadalasteks saamiseks me ei taha, et te loovutaksite midagi oma rahvusprimitist ja kultuurist - vastupidi - Kanadal on palju anda teile elule, kuid samuti on teil palju anda Kanadale!" Tütarlastest esines loodu koor ja eesti pianist Saima Andre.

Hiljuti jõudis Saksemalt New-Yorki suurem transport sõjavarudega. Lapsed, nende hulgas ka mõned eestlased paiguta- tatakse mitmetesse USA lastekodudesse laiali, kust neile püütakse leida kogu- vanemad. Samasugune lennutransport saab- bus mõne aja eest ka Kanadasse.

oooooooooooooooooooooooooooo

oooooooooooooooooooooooooooo

KILDE:

Kui üks dotaktiiv USA's küsis kahtlasena tunduvalt mehelt: "Kuidas te saate Amerikasse?"; vastas see tagasihoidlikult: "Ma ei tea - mu elavenevad olid indianlased. Aga, helge, kuidas saate teie siia?"

Kanada toodlaste ekspeditsioon siirdub lähemal ajal põhjanäbal tekkivate tolmupilvete põhjusti uurima. Ei ole siiski põhjust uskuda, et see on tolm, mida venelased lääneriikidele silma viskavad - see on lihtsalt tunnus, et inimesed on maakera ülist täheks pumbanud ja maakera telg on kuiv.

Ottava mees John Holzinger pani 75 senti õhupostikirjale ja saatis Põhja-Atlandi Pakki tekiti aadressil: Mr. Joseph Stalin. Kromi, Moskva. Ei tea, kas ta kirjutas oma kirja lõpu - Toie kiiret aktsiooni ootama jättes...

Naiste viimase soengu kohta, mis olevat püramiidi kujuline, utlevad mehed, et see nägevat välja nagu vedru-madrats ilma pealiskihideta!

Uued sildid õllebaarides: "Ära tõuse püsti, kui ruum käib ringi!"

Toodetele, et on ehitatud masin, mis olevat võimaline malet mängima, vastati sooviga, et sellele järgneks masin, mis mängiks pekkorit.

Inglismaa lihaärides asendati sildid "Tooge peber kana!" uudega, "Peberit on küllalt - tooge liha kana!"

Pealtkuulatud Toronto ööklubis: "All-right, Kolumbus, sa oled avastanud küllalt uho öhtu jaoks!"

Ameerika õpilane arvab, et kui proovivad endast, siis kõige piltlikuma näite annavad progress ja Congress...

Päevakohane väljend siin maal: "Täna oli buss nii täis, et isegi mehed seisid!"

Küsimus: "Milline planeet on lähim?" Vastus: "Maakera, loomulikult! Või arvaste, et kuu?"

EBAREGULIPÄRANE KEEL!

Berliini kirjaatse poolt välja antav "English Magazine" tõi hiljuti luuletise, mis annab selge pildi inglise keele ebakorrapärasusest.

We'll begin with a box and the plural is boxes,
But the plural of ox 'is not oxes.

Then one fowl is a goose, but two are called geese,
Yet the plural of moose should never be moose.

You may find a lone mouse or a whole set of mice,
Yet the plural of house is houses not hices.

If the plural of man is always called men
Why shouldn't the plural of pan be called pan?

If I speak of a foot, and you show me your feet,
And I give you a boot, would a pair be called beet?

If one is a tooth and a whole set are teeth,
Why should not the plural of booth be called booth?

Then one may be that, and three would be those,
Yet hat in the plural wouldn't be hose.

We speak of brother and also of brethren,
But though we say mother, we never say methron.

Then the masculine pronouns are he, his and him,
But imagine feminine she, she and shim!

So English, I fancy, you all will agree,
Is the funniest language you ever did see.

Astronoomia professor pidas loengat: "Ma kuulutan maailma lõpu ette 50 miljonit aasta pärast."

"Kui palju!" karjatas üks kohkunud kuulajate hulgas.

"Viiskümme miljonit aastat," kordas professor.

"Oh, ütles hääl vabanema ohkega, "ma arvasin, et te ütlesite viisteist miljonit."

Kohtus: "Ma ei tea. Ma läksin kassa juurde ja enne kui ma sain sõnagi lausuda, ta andis raha mu kätte ja tõstis kassat üles."

GE PIIM

PEMBROK'I JUHTIVALT

MEIEREILT

Pleasant View
Dairy

SUURIM PIIM AADUSTE

OSTJA JA MUUJA

OTTAVA ORUS.

- MUUK -

Pembrokis, Petawawas, Chalk Riveris -

Deep Riveris, Cobdenis, Beachburgis -

Westmonthis ja Rolphtonis.

PEMBROKE ONT.

TELEFON 915.

ESTLASED

PEMBROK'I ÜMBRUSES!

TEIE TEENISTUSES

SEISAB

PEMBROK'I OMA STIIILITSENTRUMRITT'S APPAREL
SHOPPE

ÜLIKONNAD! - KLEIDID - MANTLID

SOKID - SUKAD - SPORTRÕIVASTUS.

KÕIK MIS UUS ----- LEIDUB MÄIL

93. PEMBROKE STREET WEST.

TELEFON 89.

KOKKUVOTES.

Kanada on valmis vastu võtma 20000 baltimaa Rootsis, kes omavad kogemusi põllutöö alal ja omavad \$ 2000 oma majandusliku aluse kindlustamiseks. Ühtlasi võetakse vastu nende hulgas teatud erialatöölisi ning sugulasi vestava nõudmise peale. Teatakse, et mõningail juhtudel ei saa üle tuua tervet perekonda sama transpordiga.

Tööministeeriumi andmeil oli 10 märtsil Ontarios 62.988 registreeritud töötut ning samal ajal 11.876 vaba töökohta. Kevadel on oodata nende arvu tunduvalt vähenemist töötute osas, kuid praegu suureneb nende hulk metsatöölise arvul. Näiteks on Timminsis praegu 500 töölt vabanenud metsatöölisi, kellest osa on politsei hoolde all.

Üle Kanada on leiva hind näidanud järsku tõusu. Suurim see Kirkland Lakes (3 senti leivalt) ning Port Arthuris ja Fort Williamis (2 c.). Muutmatuks on hinnad seni jäänud suuremates linnades.

Toronto linnapea Hiram McCallum teatas, et lähemas tulevikus võetakse kõik vahendid tarvitusele, et piirata elanike juurdevoolu Torontosse. Vantamata sel- lele, et elanuid ehitatakse juurde rohkem kui kunagi varom, suureneb korteripuudus üha. Ta lisas, et 125 tuhandest immigrandist umbes neljandik asus elama Torontos- se, nii et tulevikus piütakse esmajoones tõkestada immigrantide juurdevoolu.

Aprilli alul asub Salzburgis, Austrias tööle Kanada Valitsuse Immigratsiooni Esindus, mis kavatses võrrelda piiratud arvu austerlasi ja DP-sid. Esmajoones võetakse põllutöölisi, metsatöölisi, kaevureid ja talunikke, kellel on vajalik kapital talu rajamiseks Kanadas.

Minister McCann teatas, et sel aastal ei ole otte näha tulumaksulehtede kasutamise tähtpöeva edasilükkamist. Teatavasti on vastav tähtpäev 30. aprill.

oooooooooooooooo

ESTONIAN WEEKLY. BOX 166. ROLPHTON. ONT.

NÄDALALEHT

ESTONIAN INFORMATION BULLETIN

Nr.3.

21. aprill. 1949.

I Aastakäik.

IRIIRIMA ISESISIVUSE.

Netel, kus suure osa rahvald maailmas ägab võraste võimu all, kannatab sõja järeldajaid või värskeid sõja sõja, jumbelid 2,5 miljonit iirilast vabanduse juurastuse.

17. ja 18. aprilli vahelisel koostööl sai Iiriima formaalselt tagasi oma 780 aasta eest Britile kaotatud iseseisvuse. Kahuripaugud, hõlkanime tanavall ja mõned piirad tagastati sõda momenti. Mitmel pool läksid röövmuuljaladused nii kaugele, et politsei pidi vahle astuma.

Kui kahuripaugude kõla oli hajunud, kerkis aeglaselt kulumine ja robenomad trikkelor Dublini Postkontorile, samale majale, mille trepil leeti 1916. aasta Ülestõusmispuha samaspaaval osamakordelt Iiriima iseseisvuse deklaratsioon. Sama tekiti kasutati ka nüüd samaspaaval kuld selle esimesed otelugejad ja koostajad hukati Briti kohtu otsusega.

Tegelikult juba 1922. aastal leeti Iiri vaherikk, millele anti võrdsed olgused näitaks Kanada või mõne teise Briti domineerimisega. Mõeldud aasta detsembris järgnes sellele iseseisvuse kindlastamine parlamendi otsusega, kuid iirilased soovisid tegeliku väljakulutamise edasi lükata ajaloolelele teisele Ülestõusmispuhale. Vastavalt sellele puhitatakse ka edaspidi Iiriima iseseisvusepüüa liikumise pühana.

Iiri vabadusvõitluse veteran ja endine peaminister Eamon de Valera oma parteiga ei võtnud oma pidustusest ühtegi üht, et ei olevat põhjust rõõmustamiseks niikaua, kui ka kuu Põhja-Iiriima piirkonda on ühendatud iseseisva Iiriga.

Tervitaval aastal teiste hulgas Paavst, Inglise kuningas, Peaminister Attlee, President Truman, India Peaminister Nehru ja Lõuna-Aafrika Peaminister Daniel F. Malan.

EUROOPA KATTEKAVA VÄLMER.

Nagu mitmeid allikaist kuulub olevat Atlandi Pakti alluviklike esimeseks sammaks taamerikide armuudele uhise kindralstaabi moodustamine, mille ettoetse arvatakse meetavat USA kindral Omar Bradley.

Samal ajal kui Amerika koostab Euroopa relvastamise kava, otsivad mittemõtte maade sõjallised juhtimised sobivat strateegiat kontinendi kaitsmiseks nõukogude agressioonist vastu.

Mitmete amerika ajaloostude arvates rajatakse kaitses positsioonid Yssel'i, Rhaini ja Po jõgede taha, vastavalt Pakti allakirjutamisele jrgnevad salajase koosteleku otsusele.

See tähendaks praeguse Bremen ja Baseli (Sveits) vahelisele teoreetilisele joone loovutamist, kuni ta jääb liiga lähedale massiliste jõudude rünnaku puhul Elbe tagant.

Suurt tähtsust omistatakse Sveitsi mägistele kantsipiri kaitsmisele. Kust kaitseliinid liiduka põhja poole riki Rhaini jõge, Baseli ist kuni Põhja Arnhem'ini Hollandis.

Teooria poolneer (Hispaania ja Portugal) kavatsatakse organiseerida kontinendi kaitses peabansiks, jubul kui USA on nõus finantseerima Hispaania sadamate, raudteede ja maanteed väljakirjutamist suurte väelike transpordiks.

Hispaania väljalangemise korral jääks peatahtsus lähtebassina Põhja-Aafrikale, mis on juba praegu kujunemas tähtsaks lennubassiseks.

Eesti Kirjandusmuuseum
 Nr. 44562949
 Arhiivisamastik

RINGSVADE.

19.04.49. Inglise ajakirjanduse teatel on Venemaal märgata pingelist vahetunde partei ja armee vahel. Teatatakse, et mädalid armee sõjaväelastele, mis on antud nende teenistuse eest, on võetud ära ja mädalid on antud ainult sõjaväelastele, kes on teeninud sõjaväes vähemalt kolm aastat.

Rumeenia asendab kaks oma kolmeastme peaministriametist. Selle ümberpaigutamiseks on peaministriametis senine välisminister Anna Pauker. Lääne riigid nõudavad selleks Peelas, Bulgaarias ja Albaanias toimunud vallandamiste järgi, kus vahelgi osalevad kommunistid asendati uudega.

Bulgaaria valituse teatel on peaminister Georgi Dimitrov läinud puhkusele Nõukogude Liitu ja teda asendab välisminister Kolarov. Valitsusel arvatakse, et sellega on Dimitrov tagasi seadnud peaministri ja partei juhi kohalt.

Tšehhoslovakkia ja Ungari sõlmisid 20 aasta peale sõpruse ja vastastikkuse abistamise lepingu Tallinastungi puhuks Saksaama või tema liitlaste poolt.

On oodata, et Venemaa surub Poolat Saksaama tagasi andma. Alan-Silvestri. Sellega tahab Venemaa nähtavasti tagasi võtta oma kaotatud prestiiži saksa kommunistide juures.

Belgia loobus suuremast osast läänriikide poolt temale pakutud Saksaama osast ja võttis vastu vaid väikese ala, mida ta vajab ühenduse pidamiseks kaks aastat. Piirirajad sakslased vastasid talle sellele, et Saksaama diplomaat teatel, et Holland arvestab ei jätaks Belgia osakule.

Nõukogude Liit on valmis lõpetama Berliini blokaadi kui liin antakse UN'i kontrolli alla. Arvatakse, et selle nõudmise tege seavad idatsoonid berliinlased.

Briti teeni saksa ajalehti, "Die Welt" kirjutab, et grupp tšehhi on saadeti ümberpaigutamiseks Saksaama idatsoonis.

Itaalia plaanistatakse üldiselt ümber reformi, mis hõlmab umbes 3 miljardit hektarit maad ja kaks riigile saksa 100 miljardit liitri üheksa maa omandamise osas ja 400 miljardit maalaade ümberpaigutamise osas.

Europas on oodata vähemalt viisakaks eeloleval aastal. Briti kaudu Saksaama idatsoonid kaks aastat majandusplani kokkuvõtteid. Vastavalt sellele on idatsoonid majanduslik komisjon pooldanud venelaste poolt, et need võimaldaksid vajalike aluste sisestamist laenuksid. Nõudnud mädalid ühe Londoni diplomaat teatel, et venelased võivad kiiresti mittematlikku ottepanku Poola riigis kaudu kogu Saksaama majanduslikku torvikku muutuse ajaks.

Itaalia sõlmis relvade rahu oma viimase aktiivse vastase - Šümping, et rajada teed edasiseks läbirääkimisteks. Valitsel vahetuse on sõlmitud sõpruse, liitumise ja Trans-Jordaniga. Kaheldakse siiski, et UN võtaks Itaalia oma liikme kaudu isatungjarga jooksul. Nantaretis pühitsetud tühendat kristlastest araablastid Ülestõusmisepähi, samal ajal kui kommunistid maa-aidid tallevali punaste liipudega.

Kreekas on jällegi kalmas ügades võitlused. Teatatakse sadade haavatute ja surmaste.

India näitavad aktiivsust Pakistanis võidukaud. Mitmed poolt teatatakse tuleval aastal hindudega. Mahatma liinas, Ida-Pakistanis tehti ühele katoliiku preestri korraldus Pakistanist lahkumiseks nelja päeva jooksul.

Hilja kommunistid andsid valitusele alustamiseks seaga kuni 20-da aprillini. Vastasel korral alustavad nad viisatungiga laenu - Hiinas. Selleks on nelj rünnakul-mis kolm tugavat armood põhja pool Yangtze jõge. Ühenduse ultimatumiga alustasid kommunistid rünnaku valitusevõimude allatõrjumisele põhja pool Yangtze, kes olid sunnitud loovutama kaks strateegilist punkti. Kommunistid ütlevad, et ühenduse kaks punkti Shanghai ja Nankingi vahel, ja kaheksa punkti Nankingi ning Hangzhou vahel, mis tähendaks etteat õhtu Hangzhou ja Nankingile.

4000 KÕUDITATUD KESTIAT.

ANNAKESKIS.

Üks hiljuti Nõukogude Liidust saadunud saksa sõjaväe on jätetud lähtele ajalehele "Lätija" oma tootmisest 4000 eestlasest Helstevski Arhangelski lahdel. Teatatakse, et 1945. aastal kehtisid 4000 eestlasest, kes sõjajärgsetel aastatel sakslastele. Kõuditatute hulgas olvad paljud naised ja lapsed. Sealsed kaugmehed, majanduslikud ja haritud olvad sõjajärgsetel aastatel 10 - 20 aastat. Survus olvad suured 1947. a. kõuditatutele olvad kaks aasta tootmist.

INGLISMAALT.

Londonis asetas balletistunde eestlasest Rita Anvelt. Tema mees, Tõnis Anvelt töötab ühes Londoni haiglas. Londonis abiellusid eestlased Silma Hünerman ja Artvik Kivisee. Lätlased kavatsesid eeloleval suvel korraldada Londonis laulupeid.

ROOPSIST.

Arhivar J. Oivori'i toetusel ilmub kaks aastal Tartu Ülikooli kogute, millest kuni juunet 1949. aastaks on 400 lehekülge ja poolteist miljonit tähtsust. Üksikuteid on saadud enam kui 50 eesti teadlast neljast maailmajast.

KANADASSE SAARUJAT.

Surik "Gripsholmiga" saabusid kehtisid teiste hulgas leidur Joh. Järvisaar abikass ja kolme lapsega, kaks õde abikassaga, kaks Järgrov, Ida Rõõm ja kol. Keskam'i perekond.

Geislingeni asus Kanada poole teele tuntud meesportlane Endel Tulving.

U. S. A. -SSE.

USA'sse siirdusid Geislingeni Üle Ansu, Helju Terop, Mellar Grabi.

Saksaamaalt Valga laagrist tahatakse USA'sse Michigani osariiki viia 500 liikmelist lätlaste grupp, mis koosneb laagri laulu-koorist ja nende perekonnaliikmetest. Ülevalmist korraldajaks on Üle USA pastor, kes soovib koori laulma oma uude kirikusse.

OMA
KODU
SISUSTADES
LEIATE
MEILT:

VOODID - JAAKAPID - PÄIKID

MADRATSID - KIRJUTUSLAUAD - AIJUD

LENGUJUM - VOODIPOHJAD - RAADIOD

PESUMASINAD (HENSIINI ja ELEKTRIGA)

Mööbel iga ruumi jaoks soodsa hinnaga.

ROYAL
FURNITURE.

66. Pembroke St. W. Telefon 1277

HUSKANADALASED KESTIJAANT.

Kanada läti organisatsioonide liidu esimeheks valiti 70%-ga hääletust Maris Vetr.

Torontos on kalmas huskanadalastest ja igapäevaeluorganisatsioon. Juba kaks aastat on alal olnud kalmas eeltoetud omade klubi loomiseks. OMS liiga klubi on hulk koolib ka ühe ukrainlaste klubi.

Kanada Ühendatud Kiriku juhid kavatsesid eeloleval aastal valituse osas suurema hulga protestantide immigrandide alustamiseks.

AUSTRALIA.

Märtsi kuul oli Australia vabade teadlaste arv suurem kui kunagi varem. Valituse andmed 114.000; Keist 72.000 meestele ja 41.000 naistele. Mehed aastat 1949. aastal oli novembri - 113.200.

Vancouveri ja Sidney vahel on laenu-ühendus MCPA laenukita kaks korda mädalad 1949. - ühe ots 865 ja edasi tagasi \$ 1.232.

PIMBROOK JUMITY SAAPAKAUPJA

MÕOTMINE X KIIRTEGA.

SUUR VALIK

MEESTE - NAISTE

LASTE

JALANÕUDES

Selles keelil valdav müüja.

Telefon 1673.

82. Pembroke St.

VILGAS USUKU.

Kanada eestlaste üsaku korraldaja, pastor Karl Raudsepp, kes tegutses luterliku Meelimaaliku (EM) ülesandel ja teostas, on aprillil jooksul korraldanud rea emakeelset jumalateenistust kaasmalastele Ontarios ja Quebecis, millised kujunesid õhtulast eestlaste suuremahulisteks kokkutulekuteks.

Jumalateenistusest jatkub kavakohaselt pühapäeval 24. aprillil teenistusega Montreale, St. Johni kirikus, algusega kell 20.00. Järgneb jumalateenistus laulul Bruneris, 8. mail esmapäeva jumalateenistus Toronto I lutheri kirikus, 14. mail Wellandis ja 15. mail Hamiltonis.

Pühapäeval 10. aprillil pidas pastor Raudsepp eestikeelse raadiojumalateenistuse Hamiltoni saatja kaudu. Järgmine raadiojumalateenistus on ette nähtud juuli algul.

EEKK pilasek oma hiljutises kirjas juhib kaasmalaste tähelepanu sellele, et EEKK kuulub täiskasvanute liikme luterlikku Meelimaaliku ja soovib asutada kasvõi väikesearvalist kogudust, et näilitada ka võõrall eestl kiriku traditsioonide ja pärast.

SAKSAMAALT.

4. aprillil Geislingeni korraldatus eesti teatritegelaste koosolekul kutsuti ellu eesti Pagulasmuhtlajate Liit, kes korvatab kanas tõmmata eesti näitlejaid kiskides maaes ja kelle peamiseks sihiks on eesti teatriteatrite viljeldamine pagulasmuhtlajate juhtimise juhataja valiti koosseisus: Eduard Kikas - esimees; Jaan Mürk - abiesimees; Helmi Aren - sekretär; Robert Sildak - abisekretär; Oskar Sellaru - laekur.

Augsburg-Hochfeldi laagri komitee valis 2. aprillil kaks kaastööd 741 hankisuguliseks. Kaastööks valiti kooli-õpetaja J. Ilves ja esindusse S. Keskijärve (endine), H. Kiviräsk, A. Kivi, ja A. Saluste (kõik uued).

Geislingeni ERK uutel valimistel valiti esimees koosseisus: Kasal, Abel, Tei, Lann, Immo, Vennemäe, Kitiel ja Almsen. Sev. komitee valiti Liivimägi, Mägi ja Mäkiart. Valimistest osavõtu X oli 36,3.

8. aprillil teatatakse aktusel anti 16-putumistades Geislingeni ERK Guunastuoni 38 lõpetajale. Com laude 15-putumist 5 õpilast (Lomats, Mägi, Mikkelsen, Rannas ja Lillaleht).

Läti Rahvasõukogu on aprillil alul peetud koosolekul tõstis ules Balti Ühioni loomise kava. Arvatakse, et Balti Ühioni võiks etendada tähtsast om rajamisel oleva Euroopa Föderatsiooni.

2. aprillil ordineeriti Geislingeni ERK vikar-õpetajaks cand.m.h. Valter Koppermann. Ordineeris praost A. Kinnis, assistentid abipraost M. Vaher ja õp. O. Pello. Õnustamise puhul kingiti Ambergi koguduse poolt Koppermannile auhind.

ERG Briti teoni peakorteril andma immigratsiooni Briti teoniist veebruaril kus jookul 165 eestlast. Briti teoni langrele laudus kus lõpul 6.209 eestlast. Uude laudus Briti teoni laagris 171.489. põlvnuku, enamusse poolakad, kes moodustasid enamuse ka 284 -st rajast riorajast.

KILDE.

Farnet seda kui venelased on kindlaks teinud, et nad on leitud teletoni, radio, lennuki, avastanud esimesena etonifuri Teemusel ja ehitatud automaatsed etonlandimise masina 20 aastat enne ameeriklast, tegid nad nüüd kindlaks, et isegi jähkoki on pärit Venemaa. Karta on, et ameeriklased ei kannata seda enam kausa vilja ja teavad kindlaks, et Edison ehitus esimese saamvari.

Kõrdest kohvubudest tehakse viimaseel ajal peavalutablette, raseerimiskreemi, saapamüürit ja isegi seepi. Oodatakse, et lähemal ajal ka kohvi hakatakse tegema kaudest kohvubudest.

Teadlased leiavad, et ei olevat mingit põhjust et inimene ei peaks elama 200 aastaseks. Samal ajal aga kardatakse, et maailma toidustagavarad on läbi 1969. aastal.

Kuustatakse uut seelikut lühememist. Ometi üks asi tänapäeval, mis läheb ülespoole.

Mikroprast venelased ei kasuta alvse elava müüma täieliku demokraatia halvatust mõjust olevustele?

Maiderahadi maharadial olevat küllaldaselt pärio, et katta Toronto raskoja pörandid esimesega. Sellest kaudes olid kanadalased huvitatud, millal teedega alustatakse.

Meelimaalander, jutustades oma mälestustest reisist läbi kõrve: "Õnne eel ma mögin vüllast oma tee kõrval. Sõadega kiirustasin oma saame, sest teadsin, et elin tsivilisatsiooni juurde tagasi."

Puu on üks saapapane see, mis võib aastaid seista ühel kohal, et ühel päeval ootamatult hajata saisaetõhhi teele.

Kõneldakse, et kui Betlane olevat kasutanud saamkõrdselt tasuta õhku bensini ja nase, neli ratsikumi olevat talma saigata.

Märkus ameerika koolimaja esinul - Keelatud on joradme, rahapalea kardimäng ja tütarlaste järele villistamine!

LILLED

ISOAKS SÜNNIMUSIKS.

LEIATE

Fraser Bros.

LILLE'ARIST.

Lilled \$ 2 - 2.50; Naigid \$ 4.50;
Tulbid \$ 2.50; Begoonid \$ 50c;
Rosed \$ 6.00 toes.
Pärjad \$ 7.50-10; Taimed \$ 50 c.toes.
Lõigatud lilled \$ 3 - 3.50 kimp;

51. PIMBROOK ST. W. - TELEFON 772-7711.

OSTKE

JALANÕUD

JUUREST

TRAADUSLIK MÕOTMINE X-KIIRTEGA

LEMKE SHOE

SPECIALISTS

SUUR VALIK

IGAT LIKI

JALANÕUDEST

162. PIMBROOK ST. W. PIMBROOK, ONT.

KESTLASED

PEMBROKI ÜMBRUSES.

TIE TEENISTUSED

SEISAB:

PEMBROKI OMA STIILITSENTRUM

Ritt's Apparel Shoppe.

KOSTUMID - KLEIDID - KANTLID

SOKID - SUKAD - SPORTNÕUSTUS.

KÕIK MIS OUS ----- LEIDUB MEIL

Säga kiirelt kõnelejad nõuandjad

91. PEMBROKE ST. W. TELEFON 59.

VIIBIDES PEMBROKIS

ASTUM - MOOSTE STIILI - ARISE

KUS TIELE PAKUTakse

Shiffer - Hillmani

MOODU JÄRLE ÜLIKONNAD

Dittmore kübarad.

TAIRLIK VALIKMEESTENÕUSTUSED*Len Kohl*

69. Pembroke St. W. Pembroke, Ont.

KANADA

Minister C.D. Howe teatas 15. aprillil, et Port Arthur ümbruses saart lähemal ajal tööd umbes 3000 meest. Kõigest 1200 vajatakse metsatranspordiks, samapalju ehitustöödele ja CNR kavatses anda raudteehitustööd umbes 600-le mehele Long Lac ja North Bay ümbruses. Praegu hulguvad sealises ümbruses tuhanded töötud metsatööstuses.

Senise 15% taxi kaotamise reeglipiletil tõi kaasa piletitte hinda tõstmise 15% ulatuses. Seega senine pilethind, 3,45 senti miililt (ilma taxita 3,00 c.) jääb praktiliselt muutmata.

Toronto ootlastel on praegu võimalus külastada maailma esmakordselt kunstniku, Pablo Picassot kunstnikut. Toronto Kunstigaleriile väljapandud 56 tööd annavad läbivaatamiseks 1902.-1946. vahel.

Quebeci kohas mõistis \$400 kahjutasu ühele narkotikale, kuhu majaseenikud sundisid teda majast lahkuma. Nagu selgus ei suutnud omnikud sõjariiku muul viisil majast välja saada kui läbides maja te umbert.

Möödunud talvel tootas Põhja-Ontario umbes 13 tuhat meest metsatööl, teenides kokku 25 miljonit dollarit selja kuu jooksul. Miinimustasuko oli \$ 7.15 päevas kuni kogunud meeste juures tõusis see \$ 10-ni päevas.

Quebeci talunikud teenivad kordvõti 11-sarha mahla kogumiseks. Terve provintsi kaugtööstus tõuseb seejuures 5 miljonile dollarile. Nõutakse keskmise taluniku võtta mahla 500-2000 puult, saades juba 700 puu kohta 4000 gallonit mahla, mis kodus ümber töötades annab umbes 100 gallonit siirupit. Praegu on siirupi hind \$ 3.5 - \$4 gallonilt. Suurem osa siirupit eksporditakse USA-ss kasutamiseks tubakavabrikus.

10. - 14. maini esineb Toronto Maple Leaf Gardeni iluuisutamise olümpivõitja ja maailmameister, kanadalanna Barbara Ann Scott. Piletitte hinnad on esimesil \$ 1.00 - \$ 3.00. Möödunud nädalal algas Ottawas 19-see kollektiivne kommunistliku salakuulajate võrgu liikmete vastu. Süüdingil oli jaanuaris New-Yorkis tabatud Kanada kommunistliku partei sekretär Sam Carr. Kohus ei leidnud teda süüdi salakuulamises, ning mõistis ta kuuske aastaks vangli kommunistlikele agentidele valdusomanduse eest.

Montreali sadam saas end ookeanilise vedele sel kevadel varum kui kunagi enne. Kaima-see saabuja Mont Alta kahtenile anti traditsiooniline kuldpoega kepp.

Brown's!
MARKET SQUARE
PEMBROKE

AUTO AKINDE JA TUULIKLAASIDE SEADMINE

20% HINNALANGUS UUTEST AUTOKINDMIDEST

IGASUHELE.

MEIE PÜÜDEK ON ODAVAMAD HINNAD TIELE

KATSETAGA MEID

KÕIKIDAKS SAKKA KOKKS P O R T .

(9. aprillil) Tennise paarismängus said ameeriklased Jack Kramer ja Bobby Riggs löök austraallase Denny Fails'i ja ecuadorlase Pancho Segura kaest 6-2; 6-2. Üksikmängus võitis elukutseliste maailmameister Kramer Riggs'i 6-4; 6-3.

99.500 pealtvaatajat jälgisid jalgpallimaavõitlust Inglismaa ja Šotimaa vahel, mis lõppes šotlaste võiduga 3:1.

18 aastase USA ujuja Jimmy Melano saavutas uue USA rekordi 440 jardi vabujumise ajaga 4.41,5. Senise rekordi omnik Bill Smith (4.42,1) jäi samadel võistlustel neljandaks. Kahel aastal elukutseliste peksimaailmameistritööd on praegu. Ühe vaba ja kolm harjoonust kaskekaalus kohtuvad lähemal ajal tiitlitele ameeriklased Joe Walcott ja Edward Charles. Poolrakkekaalus on maailmameistriks inglase Freddie Mills, keskaalus prantslane Cerdan, kergekaalus Ray Robinson (USA), kergeka. The Williams (USA), sulgk. Willie Pep (USA), raskk. Mammel Ortiz (USA) ja sulgkaalus Risty Monaghan (Iiri).

PEMBROKE

TERMANDID - ENTREASJAD

KELLAD - HÕRRESEMED

OSTATE

W.F. KOHL'S JUURST.

Kogunud kellasepp.

75 Pembroke Street West - Pembroke, Ont.

MEESTE JA POISTEÜLIKONNAD

KUUD JAKID

VALMIS JA MOODU JÄRLE

FENTON'S STORE

118. Pembroke St. West. Telefon 470.

R.E. Purcell.

PEMBROKI TUNTUM

MAJATARVETE-KAUPLUS.

ELEKTRITARBED

RAADIOD

GRAMMOFONID

"VICTOR-BLUEBIRD-DECCA"

GRAMMOFONIPLAADID

124. Pembroke Street West. Telefon 377.

ARI KUS VALITSER

KVALITEET

W.C. Dalgliesh.

SEGAKAUPLUS

BENSIINIJAAM

RUSSIAGENT

COLTON LAKE

AMETLIK RUSSIFEATUR

KESTLASTE

OSTUKONT ROLPHONIS

E. Pike.

KOLONIA

TSENTRUMIS

TOIDUAINED

RIIHTUSESEMED

KHITUSVARVID

KOKKUVÖTTES.

Briti hakkab ohitama hiiglaslikke lennuk-paate, mis oleksid võrridevad ta kuuleate kokkumääriliste "Queen Mary" ja "Queen Elizabeth"iga? Kaimena "Princess" lennuk-paate valmib kavakohaselt 1951.aasta veebruaris ja ulejaamad seli 1952. ja 1953. aastate vahel. Kuumemootoriline, kahe dokiga lennuk võtab peale 100 reisijat ja 5,500 sõdilas lennukorras jures saab kiiruse 350 miili tunnis.

Taani insener K.V. Schriver on leiutanud odava ja lihtsa meetodi kolmedimensioonilise filmi valmistamiseks. See tähendaks et kui 20 aastase unistuse täideainet - et inimene ja esemed ekraanil oleksid nagu eluski - on vändatud. Seal oleks sügavus, samuti kui pikkus ja laius. Leidur ütles, et uuegaadilisi filme saavat näidata harilikku projektoriga eriline plastiline ekraan jures. Naanlane kavatses lähemal ajal demonstratsiooni oma leiutist Amerikas.

Vallimaas raha hirmu langust on lähemal ajal karta USA's, tingituna sellest, et valierriikidel on raskusi oma kõrgete hindadega kaupade müümisel Amerikas, viisteldes Amerika oma toodetega. Nüügi arutlanguisel ei saa nad ka raha seli ostmiseks. Ihmaseks väljapanuteks jääb vallimaas hirmu langus USA's.

22 aastane ameeriklane sai karistada rahurikkumise eest San Francisco, kuna ta hüppas langevarjuga alla 230 jala kõrgusele Kuldse Varava sillalt, ilma, et tal siiger oleks muut märjaks saanud.

Hollywood'is suri 15. aprillil 65 aasta vanuses tuntud filmisatitaja Wallace Peery. Temaga on vändatud üle 250 filmi ja aastaid oli ta üks maailma paremini maksetud näitlejaid.

Vene kindral Yurev testas ühes oma kirjutuses, et ta olevat ohitanud maailma esimese helikopteri Moskvas juhe 1912. aastal.

ESTONIAN WEEKLY. BOX 166. ROLPHON. ONT.

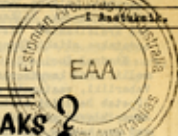
NÄDALALEHT

ESTONIAN INFORMATION BULLETIN

Nr. 4.

2. mai 1949.

1. aastakülg.

ESTILANE

NÕUKOGUDE SALAKUULAJAKS?

Kanada ajakirjanduses suurt lööki tekitanud salakuulaja tegevusest Winnipegis, mis haidab halba varju kogu põgenikkonnale, toob peale selle veel kaasa, kas põhjendatult või mitte, musta pleki eestlaste nimele.

Nimelt on tabatud endine Punaarmee ohvitser ja Nõukogude agent mõnede Kanada ajalehtede andmel siia saabunud 11 kuu eest eestlasena raudteetööliseks. Meil ei ole olnud võimalust nende teadete kontrollimiseks, kuid siinsevad eestlased kahtlevad üksteiselt nende tõepärasuses. Rahvuselt ukrainlane, teeninud Punaarmees ohvitserina, olnud oma tunnistuse järelle Nõukogude agendiks lähenemisele DP-laagris Saksamaal ja Kanadas osinenud ukrainlaste hulgas aktiivse võitlejana kommunisti vastu - on kummalisel kombel siia tulnud eestlasena. Seejuures ei märgi ükski ajaleht, et tal oleks olnud mingisuguseid sidemeid eestlastega siin või Saksamaal.

Peab ainult kaks võimalust - kas Dimitri Lechenko tõesti surtis rügeda Saksamaalt saabunud eestlaste hulka - või on lihtsalt tegemist eksitusele või sihilikkusele rajatud valeinformatsiooniga. Eestlased ühe kogu Kanada olukaid tõelikult kaasaalastele Winnipeg'i ümbruses, kui need puuduvad tusa piust valgust sellesse küsimusse. Kõige enam peaksid "eesti raudteetöölised Lechenko" viist tunda tema haartööd.

Mis puutub selle asja mõjuni üldisele DP küsimusele, siis on Kanada võimud seletanud, et selline mehe tegevus ei mõjuta põgenike edasist siirdeprotsessi, sest see olevat siiski ainuke juhus 50 tuhande siirdeotsu hulgas. Kõigi aga puutuvat enam tähelepanu pöörata "ekstremistidele" vastuvõtmisel.

23. aprillil Winnipegis valistatud endine Punaarmee ohvitser ja Nõukogude aktiivne salagent Saksamaal III maailmasõja kestel, Dimitri Lechenko kohtaks vahil, kuni ta on Kanadasse tulnud, valistamiste seadmisega ja siigustab Kanada Valitsuse kuktanist jõe ja vägivallaga.

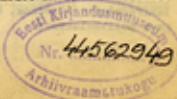
Lechenkot, kes ei ole saanud ühelkõrredatest sõidistust, eotab viimaste teadete järelle maalt välja saatmine. Ta sõbrad on astunud samme selle otsuse muutmiseks, kuni see tähendavat talle "kindlat surma".

Tema ukrainlastest kaaskasile on tulnud vangistamine üllatusena, kuna nende ringkonnas oli ta tuntud vendsed kommunistide vastasena.

Toronto ajaleht "Globe and Mail" kirjutab oma esiküljel pikemas artiklis, et Lechenko ei olevat Saksamaal Briti teo- nio järele eesti dp-laagrisse, millise kategooria hulgas saabunud ka Kanadasse. Samal leheküljel märgib aga ajaleht, et ta on tulnud siia ütlasena, haatseeritud leatende nime alla.

Kõnemees märgiks tema vastu olnudki avastamine, et ta paberid olid valed. Tegelikult ülesandjaks oli aga ühe ukrainlane, kes pärast jutustas, et ta olevat seda teinud armastusest Kanada vastu.

Seoses sellega on mitmes Kanada ajalehtedes ilmunud artiklid kommunistide valguisest Kanadasse põgenike hulgas, kuid kahtlusealasele teatavpõhjendatud, ametiliste võimudepõhjustada-kanadasevaliku armastuseleisakohavõtu edasise DP-de siirdeprotsessi vastu.

Ringlaade

(26. aprill 1949.) Hiina võitis kommunistide armee ette laulatatuks rünnaku pärast Yangtze jõe ületamist. Kõrvalt Nankingi kommunistide kätte langenist on nende rünnakutippude pooleks Hangchow ja Shanghai. Sellesse langenisse kommunistide kätte läheb ka Vaiksuuõrgide taganemistee Kvalifikatsioon. Olustavat lahingut eeldatakse siiski Shanghai juures.

Kindral Lucius D. Clay teatas, et USA poliitilised kavatsused kuu laenu Saksa Vabariiki, vaatamata sellele kas Venemaa lõpetab Berliini blokaadi või mitte. Amerikalased arvavad, et venelased püüavad oma kavaga viivitada Saksa Vabariigi loomist.

Vastloodud Iiri Vabariigi Peaminister O'Kelly pöördus oma rahva poole kõnega, milles ta kutsus iirlasi üles loobuma inglise keele kõnelemisest ja muusti tarvituse võtta vana kelti keelt.

Jugoslaavia on ägenenud vaikus Kominformi vastu, nagu nähtub sealse ajakirjanduse keeleandest aktiivselt.

Peruse arvatati viimasel minutil revolutsioonikava, mille seotakse oli seadusega keelu all seiser Apra partei

Kuuba sõdis UN'is 15 liikmelise komitee meeskond, mis võitaks uurinise alla võimalike tagaküsimise Ungaris ja Bulgaarias.

Amerika Töödõrariisid on kannab oma kommunistivastase võitluse Oritanti, asutades vastavad bürood Tokio ja Bombay.

Briti kommunistide juht Harry Pollitt pöördus sõjaväe rünnakult, mille ta oli kogu kutsunud, et diskuteerida Briti sõjallavade poemitamise küsimust hiina kommunistide kahurväe poolt. Ühe seal surma saanud inglase isa pakkus Pollitt'ile kilt, kaskides tal järgne da Jundase eeskujule ja end puus. Val õnnestus viimasel hetkel pääseda lahedaalavasse majja ägeatunud rahva eest.

Itaalia pöördus palvega USA poole, et tagasi anda oma endisel asumaid, eumajoonse strateegilist triipolitikaat, mis arvatakse minovat Britille

President Truman seletas, et USA relvastuse vähendamise üle ei saa enne läbirääkimisi alustada, kui UN saab tuuava poliitiliseksuse.

Ülemaas kaarti näitab kommunistide ületulekukohti Yangtze 23. aprillil. Rünak algas kommunistide ületusega Nankingis, millele järgnevalt Valitsusvõim loovutasid kõik linnad pühja pool Shanghai. Teine kommunistide kiil ründas Uusohor'ile ja nende peajoonid püüavad ära lõigata umbes poole miljoni rahvaslase taganemisteed lõunasse Hanghovi vallutamiseks, nagu kujutab piltlikult alumine kaart.

Rokkint

"Lõng mõda" raama Stockholmis toimunud suuril võimlemisidusturitel esinemas eesti võimlemisrühm Ernst Ida juhatusel võitis mitmetuhandepoolise publiku ja asjatundjate ükmelele kiitva hinnangu oma viimistletud esinemas. "Dagens Nyheter" kahatab, et Ida ei ole rovelane, kuna tema tripi kõrvale olevat varju jätkad leegi roeti elitühmud.

Roeti taganemistööd võeti haitlaste võidukas korvpallimeeskond Stockholmis peajammas vastu lilledega. Meeskond esines edukalt oma võistluseleil Prantsusmaal, kühes Hiselevait prantsuse paromaid meeskond.

Kanton R. Tulek'i eestvõttel asutati Roeti uus organisatsioon, "Tehn Eesti Võistluseine, mis kavatses haarta eestlasi kogu maailmas. Asutamisekoht Stockholmis võitis oma üle pooleaja endise sõjaväelase.

Kirjanik Artur Adsonil on valminud järjekorras mitusturamatu, "Siis raamat" käsikirji, prof. A. Tulek'i roetiüksel küel-kiri Euroopa linnustest ja sug. Arvo Mägil roman Tarku üliõpilasest.

Kesti pikamaajooksja A. Veli tuli Göteborgis korraldatud roeti surdamaajooksu eel-võistlustel teises senioriklassis osakohale.

Stockholmis demonstreeriti osakeridest ainukst teadolevat filmi Kesti Vabadussõjast, mis vändatud Taani vabatahtlike juhi kol. Bergelini'i poolt. Filmi eteliti asjatult taga üle kogu maailma, kuni see tuli viimaks pöevavalgale 1942. aastal Taanis.

Vaksinaalt

Geislingeni EKK esinduse juhatus valiti koosseisus - A. Kesk, Sp. A. Abel ja R. Toi.

Kirjanik Arvo Raagil on valminud mälustuste teine köide "Läbi tormide kevadesse".

Kompteni Eesti rahvuskomiteesse valiti J. Gontalen, V. Maidre, N. Salmaso, A. Peelpala ja E. Koomet.

Kesti skautide suurleager korraldatakse 30. juunist kuni 14. juulini Briti teenis, Warendorfis.

Inglismaalt

Inglismaa eestlaste ühingu segakoor "Sara" esines kogu rahvastuturupiga suvitustlimes Blackpoolis. Ettekanneid võeti inglise publika poolt vastu olevate kiiduvaidustega. Kõnede esimesel kontserdi korraldamud kohaliku Rotary Klubi esimese, eestlaste esinajana V. Pärtel ja lõpuks linnapea, kes kutsus eestlasi esinema sügisel toimuvale Blackpooli muusikapidustustele.

Lühikertel toimus Londonis viimase Lydia Andre ja Andrei Christianseni ühine kontsert, mis tõi kokku üle 400 kuulaja, nende hulgas arvuti inglasi.

Kouletuskogu "Halkuri evangeelium" autoril, Arvo Viirilal on valminud pikema romaanil käsikirji, mis käsitleb Vene ekspatsiooni algust Keitias.

Taanilt

Isani eestlased on pöördunud palvega president Truman'i poole, et võimaldada nende ülesasumist USA-sse. Praegu asub Taanis umbes 1700 haiti põgenikku, nende hulgas 200 eestlast.

ESTLASE USA-SSE

Saksamaal USA-sse siirduvate eestlaste arv näitab pidevat suurenemist. Aprillil alul lahkusid kaks väiksemat gruppi eestlasi Bremenist kaudu Saksamaalt, üle Philadelphia ja 16. aprillil teise New York'i. Seile järgnes aprillil kestel suurus transport umbes 150 eestlasega. Peale nende on lähemal ajal eeldada veel kaks transporti teelaanumist.

USA ajakirjanduse teatol kavatsesid leeg Islandi farmaereid palgata lõikusekojaks talutöödile poela ja eesti sp-lagritest Saksamaalt. Need asendused praegu seal töötavad lõun-Ameerikast teodud tööilal. Aja-lahud si lisa, misa haitlastest on valitud eestlasted, kuna poolakaid eelistatavad põh-jusel, et talunikud olevat lee poela pärit-oluga.

Kompteni laagrist emigreerujate hulgas olid viimase kuu jooksul arvutielt osake-kohal USA-sse siirdujad. laagrist-lahkunud 42 isikut siirdus 30 USA-sse ja lõigakand 12 Austraaliasse.

CANADA

Austin Motor Co., ldd. vandenaa oma autode hindu \$100 kuni \$250 võrra. Seega maksab nüüd populaarsem Austin, milja ükskõiksest \$1.645 andise \$1.787 asemel. Hinnamäärade põhjuseks olvat üle ostaste edukas läbimüük eel kevadel.

Kuberneri Thomas Dewey kirjutab 19. aprillil alla dekumendile, mis, nagu ta ütles, teeb New Yorgi esiarvigi summa vähemalt 400 miljoni dollarile St. Lawrence projektile. Dewey kava 198 läbiviimiseks koos Ontario provintsi ja Jooksa karile kui President Truman keeldus andmast vastavat mõsulekut mõõdukas aasta Betsembris. Nüüd on Truman esitanud kongressile uue 1 miljardi dollarilise projekti, mis võimaldaks jõe kaunistamist nii jõuajamaks kui ka laevateekideks.

Aprillil saavutas töötute arv Torontos päraststajaseks kõrgpunkt. Kokku olid töötud 4500 isikut.

Acade Ülikooli President Dr. W. Kirkconnell hindas kommunistide ja nende sümpatiseerijate arvu Kanadas 400 tuhandele.

Saksa sõjavang Willy Göttschalk, kes varjas end pikemat aega kodumaa saatmise eest arvatakse saavat len Kanadasse jäämiseks, kuna ta teodi juba tagasi Halifaxist Montreali.

Ontario Torrieholamantide ühingu koostöökul leideti kõnelejad, et Ontario vajab otsekohe 350 arsti, 1250 äde ja 450 torrieholu inspektorit.

* * *

LOSKANADAJASID KESIPALNII.

Koor töökohi operatulaia Jan Rubes laulab Collina't 5. ja 7. mail Torontos Katoni saalis ettekannevas Puccini operas "La Boheme."

Kuna kuu eest Kanadasse saabunud ukraina tantsijatar Noma Prym esineb esoleval nädalal Torontos Katoni saalis.

Ontario male-meistrivõistlustel tuli teisele kohale hiljuti Kanadasse saabunud leedu maletaja Pavilas Vaitonis, kaotades ainult kase partii eelkehale tulnud kolmekordsele meistriks, Frank Andersonile.

RABER BROS.

Elleäräst leiate
kelli igaks sündmuseks

Lilled - tulbid \$ 2.50
Helgid \$ 4.50; Noosid \$ 6.00
Begoonid 50c; Pärjad \$ 10.00
Kõikililled \$ 3.00 kimp.

53. Pembroke St.W. - Telefon 772-771

OSTKE JALANÖUD

LEMIKE

SAAPAKAUPLUSEST

TEADUSLIK
MOOTMINE
K-KIIRTEGA

162. Pembroke St.W. Pembroke Ont.

PÄEVAKAALIST LÄBID

Ameeriklased arvavad, et Valge Maja omab nüüd ühe uue atraktsiooni, mida külastajatele näidata - koha asemel, "Washingtoni" maa siin; mõeldakse muud kehta - "Truman" maa siin."

Jugoslaavlased on ühe vana rahvaste, mis kõik umbes nii kaks summa vaskula, samu tagasi ja kaks paremale. Nüüd, et ka Tite tantsib praegu sama tantsu - aluske viiga, et sellega ei saa edasi.

Sõjajärgsed olvat nüüd nii kaugel, et varsti pillutavat lennukit 25 tonnilist tanki, mis arvavad tule juba langetarju küljes ripputades.

Uutlaidi Sakirvi omab peale arstide poolt ette nähtud tervendavate sõjude veel ühe hää anduse - haige aab ühe šoki pealekandub, kui arst talle arve ulatab.

Ühel jõeval härra andis deamile busi oma istekohta. Dama minestas. Kui ta tuli toodvusele, ta tansis härrat. Härra minestas.

Ema ja poeg: "Miks sa ei sõlmed sulle, kui Redi viakas sind kiviga?"
"Mis kas oleks sellest olnud. Sa ei saaks künni seinalegi pihita."

SPORT

Ontario esivõistlused ärgejõustikus meeste ja naistele peetakse 18. juunil Hamiltonis.

Rostoni maratoni jooksa G. Leandersson võitis traditsioonilise Rostoni maratoni jooksa 63 lõpetaja ees.

Kaimestel suuritel kergejõustikuvõistlustel Los Angeles'is eel kevadel jooksis ameeriklane Patton 100 jardi 9,6 sek. 220 j. 21 sek. Muud tegajärjed: Kuul: Bayless 15.97. Kaugus Johnson 7.66. Kõrgus Barnes 1.89. Talvise Montgomey 3.96. Ketas Miller 43.31.

British Columbia "olümpiamängudel" jooksis ameeriklane Dillard 100 jardi 9,4 sek., mis tähendab maailmarekordi kordamist.

Toronto "Maple Leaf"i meeskond võit

Tänapäevased mehed

FAHM, 100 akrit hääst sivist mees, 40 akrit kultiveeritud, kõik värskelt esmondatud, 40 akrit vahimustet, 6 rumiline telliskivimaja, alusmüüri, puskur, hääst ühe ees, 40x40 jalga last, plekkatus ja hääst kaevu, ühe 2000 puu evaporator kõige juredkvaliteetiga, pool miili Horn Lake'ist, hääst kalastuskoht, viis miili Hurke Falls'ist. Võib keha ees saada. Koguhind \$ 4950, soovib keha kätte \$ 2500; Ülejäänud järelemaks peale.

ELAMU, uus 7 rumiline telliskivimaja, alusmüüri, möbel, elektrid, telefon, uus blek peatavast Huntville linna. Sisse võib saada 60 päeva jookul. Koguhind \$4800, keha ees maksta \$ 3800.

ELAMU, 6 rumiline maja, alusmüüri, möbel, elektrid, pump köögis, majaseine väljak 100 x 130 jalga, tall 18 x 20 jalga, 1 miili Huntvillest, Huron'ist 14 tee kaars. Bussliinidus linna ühe tundi tagant, koel pool miili. Võib keha kätte saada. Koguhind \$2800. Sissemaks \$ 1400.

ELAMU, ja 10 akrit head metsa, 3-rumiline telliskivimaja, alusmüüri, elektrid, hääst kaev, 300 jalga number 11. maanteest. Hääst keht ka bitumideks, hulgaliisult küttepuid. Hind \$3300, 1500 sissemaks.

KES ON HUVITATUD - Lühemad andmed H.C. Harvey, Realtor, Newar; telefon Huntville 760-33. Võib pöörduda ka eesti keeles "Hädaolukohas" poole.

tis elukutseliste järeleli hinnatuna ahianna, Stanley Karika, 1800s 16. aprillil Detroiti "Red Wings" meeskonda 3:1 Torontos.

USA kavatses paluda 1956 aasta Talviseplanningu korraldada Lake Placid'is. Sama ühingu eest võitleb praegu ka Montreal.

Ontario parimaks tennismängijaks tunnistati Don McDiarmid Ottavast. Kanada kõrgeksaalu meister Arthur King jatkas oma võitluse seeriat USA s'k.e. võiduga meikse poksi ja Pauline Monto's'is.

Tony Sala, endine elukutseliste maailma-meister keskimaals ja nr.1. väljakutseja praegusele meistriks Cerdanile, on teatanud oma loobumiseest pokist. Oma 15 aastase poksiarukarri jooksul on ta 86 matitist võitnud 67, nendest 43 k.e.-ga.

Venemaal kvatsovad korraldada oma "Olümpiamänge" mis haarake ainult Nõukogude liidu ja tema satelliitriikide altkoos.

New Yorgi Yankee staadionil gvatit ameerika kõigi segade populaarsama pesapallimängija, Babe Ruth'i mälestussammas.

KESTLASTE

OSTUKOHT

ROLPHTONIS

KAUPLUS

KUS VALITSEB

KVALITEET

W. DALGLIESH

SEGAKAUPLUS

BENGIINIJAAM

COLTON LAKE

AMETLIK BUSSIFEATUS.

Brouse
Brouse

TOIDUAINED.

MEESTERIETUS.

SOODSATE

HINDADKGA

RAPIDES DES JOACHIMS

"Mõdalalehele" kindlana saajandusliku
jalgealuse rajamiseks olene summitud
nõuad ettevalmistuste vastuvõtmisele. Pi-
kema kaalutlemise järelde otsustasime Ok-
sikunmbri hinnaks määrata 10 c. Ande ka
edasiplid vöib väljandamisega otte talle
viitvusi, ei saa me vastu võtta telli-
misi mõne ajavahemiku peale, vaid olene
summitud seda tegema teatud arvu välja-
annote kaupa. Asialgu võtame vastu tel-
limisi 5 ja 10 väljandade peale, vastu-
valt 50c või \$ 1.00 ulatuses. Loodeame
selle "aktisiooni" läbiviimise juures
kõigi kaasmajalaste vastutulekule ja abi-
le.

Kõrgeusvalv kombel on määrata näke
"toimetuse" meglast suurenenist nii siin-
aavate kutseliste ajakirjanike kui ka
asjaarmastajate sulomeeste arvel. "Mõda-
lalehe" asukaksaks muutmise kõrvale mõtle-
me pidevalt ka praeguse elivõlkeste kaus-
ta suurendamise peale, mis tähendaks esi-
meest tšestist samu praeguse "bülletseeni"
ajaleheks muutmise teel.

Valjandjed.

"Estonian Weekly" Box 166. Rolph-ton.Ont.

NÄDALALEHT

ESTONIAN INFORMATION BULLETIN

Nr. 5

12. Mai 1949.

I Aastakalk.

MP SAAB IIS TLASIST?

Juba pikemat aega suurtele rahvastele peavõitu tekitanud põgenikeprobleem on leidnud ammoodatuid lahendusi. Aasta jooksul peavad põgenikud valima ühe olennasolevaist võimalusist - emigreeruma, repatrieeruma või jääma praegu ulualust andvale maale.

See lahendus, mis toob küll kergendust ka IMO liikmesriikidele, ei ole aga mingilgi lahenduseks tuhanded põgenikud, kelle puhul ei ole niikuini kogu aeg olnud põhinev liikmesriikidesse. Juhul kui selle korraldusega ei käi kaasa immigratsiooniseaduste avardamine, lisab see vaid kibedust nende lootusetuse meeleoludele.

Selge on, et paljud kaasmaalased Saksamaal ja Austrias pööravad oma pilgud Kanada, või veel enam Kanada eestlaste poole. Kõrgemad saigi mõeldud, et hea tahte juures on siinviibivaid eestlastel võimalik palju ära teha kaasmaalaste "üleaitamiseks".

Kitsas valikuks peaks kajutama kahtlused Kanada sobivuse või mittesobivuse kohta. Praegu igatahes leidub vähe eestlasi, kes vabatahtlikult eelistaksid "saksa majandust" "kanada majandusele".

Kokkuvõttes - tuhanded kaasmaalased Saksamaal ja Austrias seisavad raskes küsimuses. Meie kohas on nende heaks ära teha kui palju kui võimalik. Isegi kui ei suuda me praegu ette võtta mingit laenuvõetavlikku ületoomisaktiooni suurte gruppidega, kuid iga üksiku eestlase heaks, kes avaldab soovi Kanadasse pääsemiseks, tuleks ette võtta nii palju kui võimalik.

Saksamaa eestlastel on kuus kuud lõplikku otsustamiseks ja aasta vastavaks tegevuseks. Vastepäisulubade hankimine võtab aega. Kõik külg, ja otsuskoht!

IMO Üldkooskogu koosolekul 6. aprillil Genfis oli järvakorras organisatsioonide tegevuse lõpetamise küsimus. IMO tegevuse lõpetamise tähtpäevaks otsustati määrata 1. juuli 1950, kusjuures vastavad otsused viidaks läbi astmete kaupa. Nende täpsem kindlaksmääramine jäeti edaspidiste koosolekute hoolde. Ootatavad tähtpäevad oleksid:

1. okt. 1949. - isikute IMO hoolde alla võtmise lõpetamine.

31. det. 1949. - isikute peab olema otsustanud, kas ta soovib repatrieeruda, emigreeruda või jääda hetkel peavarju andvale maale.

30. juuni 1950. Päev, millest alates isikute hooldamine, kas ei ole emigreerunud või repatrieerunud, lõpetatakse. Selle ajani peab olema kindlaks määratud nende isikute saatus, kes vanuse tõttu, terviselike põhjustel, või mõne muu nendest mitteolenevate põhjuste tõttu ei ole võimalised emigreeruma või ennast elatama, ning repatrieeruda ei saa.

1. juuli 1950. Päev, mille järele organisatsioonid likvideerimine toimiks nii ruttu kui võimalik. Selles suhtes esitatakse ettepanekud liikmesriikidele, vastavalt Üldkooskogu erakorralise koosoleku otsustele 22. juunil 1949.

Kuni selle kava lõpliku läbiviimiseni, pühendatakse kõik pingutused emigreerumise ja repatrieerumise kava maksimaalseks läbiviimiseks. Ühtlasi peetakse põgenikele selgeks teha selle kava ulatus ja tähendus.

44562949
Arhiivsaatmine

RINGVADE

10.05.49. Venelased ja läänvõimad jõudsid kokkuleppele, et läänvõimade ja Berliini vaheline liiklus avatakse neljapäeval, 12. mail kell 12.01. Selle kellaaja määras kindlaks kindral Zhukov, kes ühtlasi testas, et edaspidi võivad 16 kaubarongi pööras sisse sõita Berliini, lõpetatakse pakid kontrolli läänepoolt sisse sõitjate suhtes, avatakse maanteed liikluseks, ühe songa avatakse maksvaks olukord, mis katkestati 1. märtsil 1948.

Iisraeli vastuvõtmine UN'i 59-daks liikmeks kiideti heaks Üldasutuse Erikooskonnalt. Nõukogu vahetati 11 - 33 poolt, 11 vastu, kuna kõrvale jäi 13. Järgmisel koosolekul vajab Iisrael ainult 22 poolehoidjat sisseastumise lõplikult kindlustamiseks.

Jugoslaavia teadusagentuur testas, et albaanlased on avanud tale Jugoslaavia eesduritega täidetud mootorpaadi, mis oli teel Belgradi maresal Tite sinipäeva puhul.

Hinas tungivad kommunistid edasi kahe kiilu kujuliselt, millest üks suundub Manchangile ja teine Pakieni provintsidele. Hende liikumiskiirus on umbes 25 miili 00-päeva jooksul. Samal ajal kui Shanghai valitsub tänavavõitluseks, testatakse viitlustest 17 miili loode pool linna. Mittaametlikud allikad teatavad Manchowi loovutamise valitsusvägede poolt.

Briti ja Itaalia on jõudnud kokkuleppele kolooniate küsimuses, otsustades anda Tripolitania Itaalia kontrolli alla kahe aasta jooksul.

Briti kavatsus anda mere-, ma- ja õhuvägede ühisele Heng Kengi, et seda kaitsta võimaliku kommunistide rünnaku vastu. Ühtlasi seletas Kõrvalminister A.V. Alexander, et Briti sõjalaevade poornitamine Yangtzei kommunistide poolt, mis nõudis ohvriks 42 inglise mereväe elu, olivat olnud ettevaatamatuse ja tulevat lugeda õnnetu juhtumite hulka.

SAKSAMAA

Saksamaa ühendamise küsimus on viimase kuu jooksul näidanud pidevalt edasinekumise tunnuseid. Kuigi Venemaa praeguses järelsoodumise poliitikas nähtakse vaid ajutist maasõvrit, näitab see siiski, et Moskva peab tunnistama end lõpuks "sisimese lahingus Saksamaa pärast."

Pärast seda kui venelased märkasid, et nad ei suuda sundida läänliitlasi Berliini lahkuks, aga takistada lään-Saksa riigi loomist, tulid nad välja uue poliitikaga, mille esimeseks püüdnud näib olevat kaasa rääkida sakslaste omavalitsuse andmise küsimuses.

Afrikadelegi nende kavast, pakkuda ka idatsoonil Saksa-föderatsioonile ja ühtlasi kõnelda kõigi okupatsioonivõimade lahkumise Saksamalt. Selge on, et selle kava teostamine tähendaks Moskva vabu käsi Euroopa kontinendil ja Saksamaad võiks tabada umbes Tšehhoslovakkia saatuse.

Teisest küljest, kui venelasi võiks vahet vaheldada, oleks selline ühendatud Saksamaa suur samm edasi Euroopa tervemise poole. Läänliitlastel on kõne all olnud isegi Saksamaa relvastamise küsimus Atlantid Pakti raames, kuid seda peetakse pisut vara järele.

Jättes kõrvale Vene opositsiooni, ei ole Saksamaa teonide ühendamise küsimus ka liitlastel endil veel päris ilma takistusteta edasi liikunud. Kõigepealt tekkisid lahkhelid sakslaste võimuliiride suhtes ja selles suhtes jõuti kokkuleppele alles hiljuti. Järgmine nõrk tuli sakslaselt endilt. Sotsiaaldemokraadid nõudsid tugevat keskvalitust ja Kristlikdemokraadid soovisid vaid mõrka keskvalitust ilma autonoomsele riigile. Ja nüüd, kus kõik lahkhelid olid tasandatud, tulid venelased oma üllatavalt pakkumise.

Seni on läänliitlased jäänud kindlaks oma teatavate Saksamaa osas. Otsustava lehele pöörab midugi kahe nädala pärast toimuv välisministrite kokkulepe. Pärast kindel näib siiski olevat, et venelased ei ole leaved mõjul läänvõimadesse armunud, või maailmavalitumise kavadeid loobunud, vaid lahing Saksamaa pärast on jõudnud igamomendi momentini kui kunagi varem.

Vaksamalt

Geislingeni Eesti Teatri algulisele järgneks asjaomastele truppi moodustamine töö jätkamiseks. Esmaseks näidandiks etuustati lauale tuua Veli Kudre'e "Idioot", mis tõi III sahkima Rahvaulikooli näidanditeviistlusele ja lavastati hea eduga 5. detsembril 1948. New Yorgis.

Church'e Service kaudu võimaldub 300 üliõpilasel saada stipendiumi õpingute jätkamiseks USA's.

Geislingenis toimunud eesti skaudijuhitide kevadpäevadest võitis osa umbes 150 skauti Saksamaa läänvõimadest. Kevadpäevade töökoostekute raames oli kõne all ülemaailmse organisatsiooni "Eesti Skaudid Paguluses" seutamine.

9. - 11. aprillil toimunud Kõnigwinteris ülemaailmeline eesti üliõpilaspäevad. Üliõpilaskonna esimehe A. Rähmase aruande järelle õpit praegu Saksamaa Üliõpilases 482 eesti üliõpilast.

Geislingeni kalmistul avatava mälestussamba jaoks on kogutud 4800 DM. Kalmistule on matud 79 eestlast.

Brasiilias väärtab EP-sid Prantsuse teonist, peamiselt skautide liikumise. Aprillil alul siirdus Prantsuse teonist umbes 30 eestlast Austriasse ja 10 Kanadasse. Kevadühenduse ajal võeti Butschachis (Briti teonist) Ühe-Meremaa komisjoni poolt vastu umbes 30 eestlast. Nagu siiski endised sõjaväelased ja maad laste.

23. aprillil toimus Geislingenis Jahkhalles aktus Asutava Kogu kokkusaamise tähistamiseks 30 aasta eest. Kõnede esimesid Rahvaulikooli juhataja dir. O.J. Kiseel, USA-ala Koostlaste Kesksuunduse liige H. Pello, Geislingeni EKK Keisruse esimese kol. E. Kasek ja abiesimese õp. A. Abel. Isealuttekannetega esines teater Heinz Riiveld.

Geislingeni sakslaste poolt korrastatud maaturmirel tuli 13 võistleja hulgas teisele kohale eestlane Allik, jättes kolmandaks eestlase Riga. Kavatsusel on järjekordne kohtumine linna eestlaste ja sakslaste vahel. Varasemad võistlused on kõik lõppenud eestlaste võiduga.

EMAKEELSE

LUGEMISVARA

KEST

VÕÖRSIL

HOOLITSKID

Peasindria Kanadas: Endel Tolger, Marillo, Ont.

Kohalikud esindajad suuremates eestlaste kogustes.

Müügil ilukirjandus, ingliskeelse õpetaja sõnaraamatud. Ühdistatseena ilmsel müügile A. Mägi "Hõbedane nappus" - romaan üliõpilase elust. Hind \$3.50 kõites; "Orto" liikmetele \$2.75. Postikuluks lisandub hinnale 10c

Rootsist

Rida Göteborgi eestlasi on asunud organiseerima heeringapüügi ekspeditsiooni Islandi ümbruse vetesse. Ajaja eesotsas seisab eesotsas ühiskonnas "Kalandus" direktor kapten Jakob Järnäs, kes juhtis ka emariikluse ajal samalad liit üritust. Asutatud aktsiaseltsi "Ocean" põhikapitaalks on 250.000 krooni. Püügi esimeseks on etetatud reetlastelt 290-tonniline kalatransler "Ocean" ja kaks mootorpaati. Rootsi kalakaupmeistriatega on käimas läbirääkimised kalasärgi ümardamise asjus. Kogu üritus näib eestlaste ettevõtluskust ja julgust pealehakkamist, millele rajanebki nende tugev jaanduslik ja algatus Rootsis. Püügi, millest võtab teiste hulgas osa Rida kogunud heeringapüüdjad, kavatakse alustada juba esoleval suvel. Ekspeditsioon toimub Rootsi lipu all.

DEMBROKI
JUHTIV
SAADAJA

LENEY-LEVON

MOOTMINE
X
KIIRTEGA

82 DEMBROKI TÄN. TEL. 1473

U.S.A.

Saksamaalt on hulgaliselt eestlasi asunud Philadelphia ümbruses, saades töökohti suurtesse soodvill-fabrikasse ja konservi-fabrikasse. Nagu sinnaasunud jutustavad, tuleb enamasti töötada lihtsõbralisena, sageli seegrite ja jaapanlaste kõrval. Lühisemine kaastööliste ja kohalike elanikega on hea, eriti abivalmis on kohalikud sakslased. Töötajad on üldiselt tagasihoidlikud - kuid igati küllaldaselt äraelamiseks. Elatakse barakkides. Need on puhtad, kuid talvel külmad ja suvel kuumad. Üldiselt valitseb rehaldustatu Saksamaalt pärsimise puhul.

27. aprillil lahkus Ludwigsburgist järjekorralt üks suurem transport USA poole, nende hulgas üle saja eestlast. Hiljuti saabus teiste hulgas Ameerikasse tuntud ajakirjanik ja foljetonist Arnold Sepp.

Moodevad aasta 30. okt. saadik USA-sse asunud põgenikest on kaks viiendikku paigutatud New Yorgi osariiki. Praegu asuvad seal 4683 endist DP-d. Statistika järele on 36% sissetöötajist juudi rahvusest.

Mai alul on New Yorgis ette nähtud poliitiliste põgenike kongress, osavõtjateks kolmetoetuskonnad raudse eesriide tagusest

Mr. Starbrookest

februari alul saabus Rootsiist esimese suure hulga eesti tekstiilitöölisi Saksamaale, kellest enamasti asus Starbrooke Dominion Tekstiilfabrikasse. Käitiste juhtkonnad on igati näidand hästakultuurist eestlaste vastu, eriti direktor Mills ja Personaldirektor Camdron. Rootslased omalt poolt on püüdnud kõik teha selle hää vahetuseks skillemiseks, olgu-ki, et algaja kudeja paik on 45 tunnilise nädala jooksul 926, millest vaevalt jät-keb perekonna toitmiseks. Töötatakse loetuses, et paik töuseb teatava töövi- lussuse saavutamiseks.

Kahjuks leidus aga teiste tasakaalu- kate vallalistel hulgas nooruses mitme elukutsuga, kes juba mõnendalalase töö- tamise järele asus otsima kõrgemalpalga- list töökohta, ja tõi sellega kaasa rea sekeldusi käitise juhtkonnas. Märre U. ilves'el oli palju vaevalt äldise rahu ja- luleesandisega.

Ulabmainitud väike vahetuhtum kergit- as alles uue kiskimise. Kui käitis sai Valitsuselt loa Rootsiist töölise sisse- toomiseks, andis ta ühtlasi tagatisse, et töölised saavad vahemalt üheks aastaks 188 ja korteri - kas on nad ka mingi la- pingulise vahetusega sootud käitise kül- ge, kuigi nad saabusid siia omal kulul.

Enamus eestlast oli arvamusel, et need seob käitisega ainult moraalne le- ping, ning et palgapüsimisega tuleb hei- da tee lahti teistele hulgaliselt siia tulla osavõtjatele.

Nädal tagasi teatas Direktor Mills, et käitise juhatusele on saanud ligemad juhtnõuad, mille järele ei saa Rootsiist asunud tekstiilitöölisi käitisele mingi leping peale moraalise kohustuse. Veidi hiljem teatas Personaldirektor omalt poolt, et Dominion Textile ei ole enam huvitatud uutest tekstiilitöölisest, aga ei astu nende sissetoomiseks Rootsiist Vi- litseuse ees mingid sammud. Samm endast siinoliijate suhtes ja kaks tagasi nende suhtes, kes Rootsiis pikisilmi ootavad siiaipädevõimlust.

B.

maalt. Eesti esindajana oli ette nähtud saadik Kaarel R. Pusta.

HALIFAX

Kestlased on panusid aasta siin sadama- linnas valiste õlmevalituse all olnud. Käl- mise aasta varakevadel saabusid siia esime- sed "domesticid" Saksamaalt, kelle arv müd umbes 40-le tõusnud. Iseaks neile on Halif- fax'i peatum jäänud mõningad "viikingid" Rootsiist perekondadega.

Koos käikaks kohalikud YMCA's, mis mõel- dus kõigi välismaalaste kohtumisekohtaks, kuid niib, et eestlased kasutavad seda kõige aga- ramalt.

Hiljuti loodi Eesti Klubi prl. Maimo Veermäe juhatusel - prl. Virvo Kodla - abi- esimehe; prl. Linda Laretei - laekuri; prl. Hilda Jürine - sekretär.

Loodus on ka väike rahvatantsutrupp, kes on lühikese aja jooksul kuu korda pärimaa- lastele esinenud. Kutsesid on saanud mitmesu- gustele klubistututele, kus esinetakse uuka- nadalaste nime all.

Töökate Klubi organiseerimiseks andis Eesti Vabariigi 31. aastapäeva juhtsemine, mis toimus aktuse ja õhtutase YMCA ruumi- des, kuhu küllalisteks olid kutsutud eestlas- te töötajad, keeltakuraste juhataja, Immi- gratsiooni Büroo juhataja, YMCA president, kohalik pastor ja lätlaste esindajad.

Näitus oli laululauluslik ja Sõnastu- nud. Maaadlaste huvi väljajamokute vastu oli suur. Enne lastapäeva ilms kohalikud ajalohe selgitav artikkel eestlaste elukor- rast Nookogude õupatsipendi all. Samuti teo- di fotodega kirjeldus Vabariigi lastapäevast.

Kuna suuresmal maal tütarlastel hakkab suvine tööleping 15. juulil jõudma, kahaneb aja- tiliselt eestlaste arv siinases sadamalinna- s. Suurem osa meist kavatses edasi rännata On- tarioosse, kuid mõningad, kellel "aeg täis", on leidnud ka Halifaxis sobivamad töökohad kui majapidamistes. Ka abielulised on kahan- dunud eestlaste arvu - rõõmustav näht, et elu laheb käigile vanatamta edasi.

Kevadpühadel toimus kohalikud Lutheri kirikus rahvavaheline õhtu, kus eesti tütar- lapsed esinesid keerilauludega - kõhilmann'i "Palve" ja Lepoimoni "Tühjapaeva hommik". Kaks lätlast esinesid selgitavate kõnede- ga DP-de praegusest olukorrast Saksamaal ja koputasid tööajajade osiletoomisega tugevusi pärimaallastele luterlaste sadamale.

44. aasta demonstreriti film "Vastus Annel", mis käsitleb Ameerika kooliõpilaste kee- kirjandit "Mika" peaks meie linn vastavõtta DP-sid ning selle küsimusega seosesolevad

Järg & n.

EN KOHL'S

Suur valik igat liiki
meeste riietust

69. PEMBROKE ST. W.

SHIFFER-HILLMANI

Möödu järele õhikonnad.

BILTMORE KÜBARAD.

Fraser Bros.

Lühiaegist leiate liiki
igaks sünnimuseks

Lilled - tulbid \$ 2.50
Nalgid \$ 4.50; Noosid \$ 6.00
Reoonid 50c; Pärlid \$ 10.00
Lõikililled \$ 3.00 kimp.

53. Pembroke St. W. - Telefon 772-771

PEMBROKE JUNTI
MEIEREI

Pleasant View Dairy

SUURIM PIIMASAADUSTE

OSTJA JA MÜÜJA

OTTAVA ORUS

MÜÜK:

Pembroke, Petawawa, Chalk Riveris, Deep Riveris, Cobdenis, Beachburgis, Westmeathis, Holphtonis, Fort Coulters, Campbell Bay's ja Brysonis

PEMBROKE. ONT. TEL. 915.

MOOBEL

PEMBROKE
FURNITURE
COMPANY

TÄIELIK VALIK

Pembroke. Ont. Telefon 541.

Radio

LAMBID - PATAREID

RAADIOSAD

Marconi - Sparten - De Forest raadiod

Columbia grammofoonplaadid

LAWRENCE S. JONES.
192 Agnes St. Telefon 968.

Kanada

KAKS UUT REISTI KOGUDUST.

Pastor Karl Raudsepp teatab kahe uue eesti kogeluse asutamist Ida-Kanadas. Muist ühe loodi Montreali - jaani koguduse juurde, Jean Mance tän. teenides Montreali, Sharnbrooke, Ottava, Holphtoni ja teiste lähemate kogude eestlasi. Teine asub Toronto, 1 Lutheri koguduse juurde, 116 Bond tän. teenides Iduna-Ontario eestlasi. Ühenduses sellega on kõigis Episkopaleetlikus kogumises vastloodud koguduste jaoks.

OTTAVA KOOR HOLPHTONIS.

1. mail esines Holphtonis kontserdiga tuntud Ottawa, miskoor Mrs. McCurry juhatusel. Kanadalased pakkusid rahkavarvuliselt kohalviibinud uskanadalastele üllatuse oma kõrgetasemelise lauluga. Kanada daamide selleskohal soovil andis neile "erikontserdi" ümbruses laia populaarsuse saavutanud eesti meeskoor S. Elkeni juhatusel. Kõigi koori tasakaal oli häiritud mõnede liikmete puudumise tõttu, saavutasid need järjekorras triumfi Kanada daamide ees, esitades väärrika mahisuse ja uljunega kelm eesti laulu. S. mail esines koor Petawawas 18-le Kanada pastorile, nende koosolekul.

KESTLASTE PERE SUURENEN

7. mail saabus "Gripsholmi"ga Rootsi suur grupp eestlasi Kanadasse. Kogusumas lähenes saabusjate arv 200-le. Samas saabusjatele on tekstiilistõelised, mitmesugused orlaatõelised ja põllustõelised. Saabusjate hulgas oli ka arvukalt perekondi.

KIRI HALIFAXIST

(Jarg 5. lk-elt)

probleeme, mis viivad sündmustiku esaliselt Saksa DV-laagrisse.

Mil ei ole valimislased ja nende hulgas ka eestlased, mitte ainult rahakogumise andumad, vaid tutvustanud kanadalastele oma kodumaa.

T.J.

Päevakajalisi keld

Viimased kuulutatud kõnelevad, et Tite ei olevatki Tite, vaid hoopis ühe tundmatu mees Tite nime all.

Stalin on etusetanud Raudse Keerlase Berliini eest ära viia. Arvatavasti tuli tal Hiinas sellest poodus.

Tulevikus ehitatavat majad laneda katusega ja ilma alusmüriga. Kui sellel veel katus pealt ära tuleks, võiks ta igahommikuse tulepühkimise asemel lihtsalt kummuli keerata.

Konduktor: "Kas te ei näe silti "Sõitsetamine keelatud"? Hei! Hei! "Näen küll, aga seal kõrval on teine, "Kandke Charis rinnahoidjati". Ma ei saa nende kõigi jareli talitada.

Kuidas elada 15 dollariga nädalas

Õlu	9.00
Maise õlu	0.75
Lih, teidumised	0.75
Korteriküür	maksta tuleval nädalal
Õlu keedimisel	2-25
Küte	laenukse naabritelt
Kaks õlut päevas	1.20
Mitmesugused majatarbed	0.75
Veel natuke õlut	1.00
Sigaretid	0.80
	15.75

Tähelepanu - 75c puudu jääb. Jäta välja maise õlu. (Des Joachim News.)

Olevat ehitatud uus soosimäär, mis värisvat juba siinjal sammulise pörsad... Kanadalased ütlevad selle peale: "...nagu "Lemon pie".

Kõneldakse daamist, kes oli leidnud naisteriistumärist ainult ühe sobiva kübara, ning seegi oli lõpuks ootunud hoopis käsitaskuks.

Kaks kalurit: "Kas ma märkisin ära selle eelse kalapüügikoha?"

"Jah, ma tegin peadile märgi."

"Näe ma kartsin. Mis siis, kui me läheme hoopis teise paadiga!"

Farmid, majad, mets mado

FARM, 193 akrit, sellest 50 häid põllumad, ülejäänud mets ja karjamaa, 3-osaline maja, laut - 15x50 jalga, hobustall - 16x20 jalga, kaks koevu, tee hoiatuse talvekorras, võib kobe kätte saada. Hind \$1.500. Seovitsko \$750 ootab.

METS, 200 akrit, ilusa järvekalda, Three Mile lake juures. Suurepärane koht kalatamiseks ja jahipidamiseks. 2 miili nr. 11. maanteest, vana tee lähil kogu maadiki. Hind \$1200.

ELAMU, 4 ruumi hästi varustatud ja korras, krundil on 50 jala pikkune asikuk nr. 11. maantee ääres, 1 miili Huntavillest, elektro, punkur, keel 1 miili. Võib kobe siia asuda. Hind \$2.500 - stokeks kätte \$1300.

KES ON HUUVITATUD - Lähemad andmed H.C. Harvey, Reaktor, Telefon Huntaville 760-J3. Võib pöörduda ka eesti keeles "Nädalalehe" poole.

TÖÖRIIETUS

JALANÕUD

ALEX. BROSE

SADULSEPP

258 PEMBROKE ST.

FARM, 200 akrit häid maa, 50 akrit kultiveeritud, ülejäänud mets ja karjamaa, 3-ruumiline kivimaja, alusmür, elektro, telefon, kõvast puust pöörand, pump kõõgis, laut 40x60 jalga, teemantpörand ja jookava veega, oja lähil farmi, 125 akrit häid kõva puna maa, noored hobused, 7 posiline kari, 73 noort kana, täielik sisseasda; postiasutus, peed 1 miili, 5 1/2 miili Huntavillest. Saab kätte 1. juunil. Koguhind \$7.700. Ainult farm \$6.050. Peel hinnast sisse maksta.

KES ON HUUVITATUD - Kirjuta: H.C. Harvey, Reaktor, Nivar, v81 telefon Huntaville 760 -J3.

KESTLASTE
OSTUKOHT
ROLPHTONIS

KAUPLUS
KUS VALITSEB
KVALITEET

W.C. DAIGLIE SH

SEGAKAUPLUS

BENSIINIJAAM

COLTON LAKE

ANETLIK RUSSIFEATUS.

SAKSAMAA TULEVIK

"On tähtedes kirjas..." (Mannheimer Morgen.)

PUNAMÜTSIKE. (Pittsburgh Post-Gazette)

"ESTONIAN WEEKLY".

BOX 166. ROLPHTON. ONT.

V-E A. I

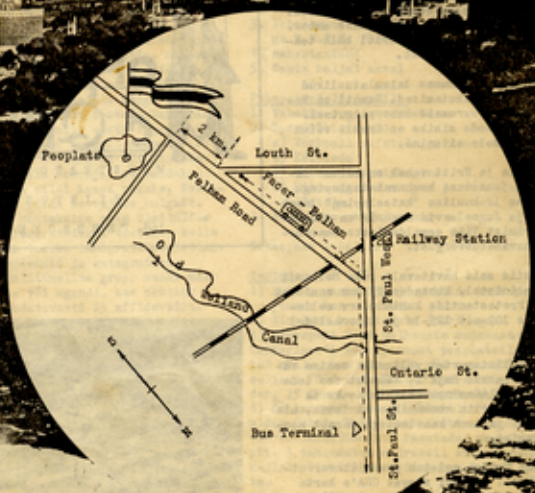
NÄDALALEHT

ESTONIAN WEEKLY

Nr. 9.

22. veebruar 1949.

I aastakülg.

RINGVAADE

18.06.49. Pariisis toimivald valitsministrite konverentsil oeldakse olevat pengu kokkuleppele jõutud Berliini küsimuses, kuna järgmisena tulevat kõne alla Austria rahuleping.

Tõhhi poliitsei vahistas ühe preestri ja kantselileidema pilastop Josef Berani palees. Samuti palgati alaline valve palee ümber. Palee läbiotsimisel konfiskeeriti bulk teateid ja paljudesuguseid asju.

Bulgaarias on toimuma laisulatuuslikud sissipoliitilised nihutused. Samuti on Rumeenias murgata suuremaid ümberpaigutusi. Arvatakse, et nende sihiks on Krimmi võim tuguvõimele alusele ehitamine.

Jugoslaavia ja Briti vahel on käimas läbirääkimised 5-aastase kaubavahetuselepingu asjus. Senine 12-kuuline "Katselaping" lõpeb septembri ja Jugoslaavia saakbrid on alustanud blokeerimist Tito eesmärgideks osavahetusest kaubavahetusevõrgust.

Kommunistid said hävitavalt lööda Hollandi kogukonnavalimistel, kaotades 23 oma senisest 71 kohast. Protestantide kohtade arv selle vastu tõusis 109-ult 125-le ja liberaalidel 32-ult 50-le.

Ungari Tööliste Partei vallandas senise valitsuse, laske Rajk'i, süüdistades teda osakulandamise läänisimperialistide heaks ja trotskismis. Ametlik kommunko ei teata, mis sündis Rajk'i ja tema kaaslastega pärast nende vallandamist.

President Truman selotas pressikonverentsil, et lähemal ajal ei olevat USA's karta töö- ega majanduskriisi. Selle vastu USA majanduslik nõuandja, dr. E.G. Nourse leidis, et olevat murgata teatavat majanduslikku al- labiitu, kuid olevat varajane seida, kas see tähendab kergeit või lõpeb inflatsiooniga.

David E. Lilienthal avaldas, et aasta tagasi on edukalt katsetatud uut tüüpi atompommi. Katset viidi suurima osaduskäitja all läbi Eniwetokis, Vaiksel ookeanil. Ühtlasi selotus te, et kukkas uurimiskala Hanfordis ehitatigi selle uue pommi valmistamiseks.

UUSKANADALASED

Kasutage võimalust

ostude tegamiseks

oma keeles, tõlgi läbi

meie äris - igal

LAUPÄEVAL

morphi ja c Gillis

WEKSTAPOLISTE

RIIETUS

168. PEMBROKE STR.

Atom-laboratoorium Chicago.

KIRJAD

E.O.A.K. ASJUS.

Et eestlaste ülesaitamise asjus minu poole on pöördunud pikema teostatute saamiseks, teen seda aja kokkuvõtteks "Nädalalehe" kaudu.

Et siin veel midagi ära teha mainitud asjus, on naga jäänud ainult kuuks kuud. Selle aja jooksul lõpetab HRO oma tegevuse ja hilisemal ületulijail tuleks endal sõidukulud katta. Üllased DP-d peaksid teadma, mida see tähendab.

Hiirpa, kui on näha, et kaasaaitajate arv on küllaldane ajale kõigu andmiseks, tuleks sellest teatada Saksaama ja Austrias asuvalle eesti organisatsioonidele, et need saadaks andmeid soovijate kohta, etteantud küsimustele kohaselt, mille soovija ise täidaks, kinnitaks ja pildi kaasa paneks. Sellise saamiseks pildi soovijate hulga. Samal ajal mõeldakse siin Üleilmise Katerliku Föderatsiooni teatuse, mille mõtelohtu tekkis immigratsioonivõimude kokkupõrkeid ja antagonismi.

Iga sajaloomine grupp saaks ühe autoga mehe või agendi, kes sõutaks nädalas loodetavasti 25 affidevõit. Sellaga läheks iga isiku ületamine maksma umbes 4 kuni 5 dollarit, mida minu arvates iga ülesandja oleks hämmalaga nõus tagasi maksma.

Peale selle - kui keegi astub E.O.A.K. liikmeks, teeb ta seda sooviga, eestlaste ehk paremale järjele aidata. Sama on ohverdunud ühe dollari nädalas. Uued tulijad saavad E.O.A.K. liikmeks, maksvad tegasi nendele kulutatud summa ja jäädes edasi liikmeks - tasuta oma osa. Need summad kasutatakse E.O.A.K. sellekohase nõukogu otsuse peale protestideta laenuks kinnisvarade, nagu farmide, majade ja eride omandamiseks, E.O.A.K. liikmeks. Sel teel oleks meil käepärast raha, mida muul teel hankida ei saaks, sest ühtki rahastust ei annaks mõnole ustulnuseks 5 - 10 tuhande dollarilist laenu.

Meil tuleks astuda ja veelkord astuda palgelistena ja uurikema elada, kogudes raha naga või farmi sissemaks. Järgnevad astad läheksid protestide maksmisega.

George Vainel.

EESTLASTE SUVEPÄEVAD.

Käesoleva teatame, et St.Catharines'i Eesti Pere "Sõda" korraldab ühiselt Toronto Eesti Rahvusliku Klubi "Eduga" 25. ja 26. juunil 1949.a. St. Catharines, leedulikult ilmas Pelham Road'i ääres jõeorus eestlaste suvepäevad.

K A V A :

Laupäeval 25. juunil

1. Avamine õhtul kell 8.00
2. Tervituselastele esindajail 8.30
3. Vabahoolestenduse koos jaanituule süüdamine - ga T.K.M.K. "Edu" tegelaskonnalt 9.00
4. Rahvatusud 10.00
5. Tantsu hõljel aastal

Pühapäeval 26. juunil

1. Vabahoolestendust 9.00
2. Spordivõistlused 9.00
- a) Võrkpalli mattele ja meetele
- b) Kõrvedu
- c) Hobusõu viskamine.
- d) Mitmesugused mängud ja võistlused lastele.
3. Auhindade välja jagamine 6.30

Sissepääs 1 dollar.

Teated:

- 1) Autode parkimine ja pakkide hoid peoplatel juures korraldatud.
- 2) Einelaud karastavate jookidega.
- 3) Transport Port Dalhousie sadamast ja St. Catharines'i bussijaamast peoplatile korraldust noile, kes otseselt või om kaudu sellest "Nädala" teatavad aadressil: Herman Melder, 35 Currie St. St.Catharines, Ont.
- 4) Osavõttevõimalused välisriikides ja ühisruumides põhu. Tekid kaasa võtta. Need, kes soovivad osavõttevõimalusi kasutada, palutakse samuti ptk. 3 täbendatud aadressil ette teatada. Neil, kellel võimalik, soovitav oma telgid kaasa võtta.
- 5) Kuna isiklike kuteid ei saadeta, palutakse käesoleva suvepäevade kava ja informatsiooni kätile eestlastele edasi anda.

Rohket osavõttu lootes

St.Catharines'i Eesti Pere juhatus.

Tõlm. märkus. Peoplaiga asetusplaan "Nädalalehe" esiküljel.

RONKEM DP-SID...I

USA Senatist on viimasel ajal teinud olavaid valdlusi DP-de sisestamise küsimuses. Leitakse, et viimase 9 kuu jooksul on sisse toodud ainult 34,569 isikut, kuna kahe aasta kvoot oli ette nähtud 205,000 isikule. Samuti süüdistatakse võlme tuhanded juutide ja katoliiklaste tagasilükkamises.

Paljud hääled leiavad, et USA-le on jäätud kogus "vahesvartslikke" isikuid, kuna teised need on juba varas "keele pealt riisunud". Tean: saadik Ed Gossett esines tuntuil valitaga, et WP-doga toodvat sisse punaste agente.

Gossett'ile astusid vastu paljud Euroopa DP-laagritest külastanud saadikud kes isiklike vaatluste põhjal kinnitasid, et DP-d agendad kommunisti vastased, nende käitumine olevat parem USA okupatsioonivõimude käitumisest Euroopas ja Kentucky saadik F.L.Chelf liis, et ta olevat 200 DP-laagri elanikest ainult ühe vanglast leidnud ja see olevat kinni olnud oma ämma laenu eest.

Kõiklusaga võeti ülekaalukalt vastu kava kahe aasta kvoota suurendamiseks 339,000 DP vastuvõtmiseks kergendatud tingimustel. Uue vastuseisu leidis see aga Senati erikomisjonis, kus ta praegu ootab lõplikku otsustamist.

60 KESTLAST MEREL.

11. juunil asus Rootsiist Kanada suunas teele vaikke purjepaati "Meriljanti" 60 eestlasega pardal. Rootsi politsei võttis Stensungundis 30 inimest peadilt maha, kuid need ühinevad uuesti sõitjaskonnaga mõned miilid lõunapool sadamast. Rootsi politsei arvab, et paat ei jõua kunagi oma sihtkohta, kuna põgenikud asunud teele peagu ilma igasuguse proviandita. Ootatakse siiski, et neil õnnestub toitu hankida mõnel saarel. Ulekoormatud paat mahutavat normaalolukorras ainult 16 inimest.

MILKA KORJUS KANADAS.

Käesoleva nädalal laulab Torontos ettekanatavas Straussi operettis "Lord Vilni" meesdest Rootsiist pärinev lauljatar ja filmitäh Milka Korjus, kes sai laisemat tuntuks helifilmi "Suur vala". Viimane etendus on arvatavasti laupäeval 25.juunil.

DORAN'S
LADIES' WEAR

Täielik valik parima kvaliteediga naisterõivastust daamidele ja tütarlastele, beebist kuni vanaemani.

Poisterõivastus kuni 6. eluaastani.

Igat liiki kangaid igake otstarbeks.

Tekid, valbed, lillad, padjad, kateerid, laudlind - suures valikus.

Astuge sisse meie poole. Kaks sakra keelt kõnlevat müüjat on Teile teenistuses.

76. PEMBROKE ST. W.

TEEMANDID - KELLAD

HÕBESEMED

ILUASJAD-PORTSELAN

J. DEACON TAYLOR

KELLAPARANDUS

MÜÜK JÄRELMAKSUGA.

65 Pembroke St.W. Telefon 239.

muin farne ja maju Pembroke ja Umbruses.

KANADA FARIM ALA
FARMIPIDAMISEKS

W. C. McLAUGHLIN

CLU.
INSURANCE AND REAL
ESTATE BROKER

73 Pembroke St.W. telefon 353.

SHERBROOKE ST

Meie Lennoksville ulikeoli juures toimunud Sherbrooke Naistenstituudi klubi referaatkoosolekul esines pikema ettekankega, teemal "Elu Kestis" eestlanna pr. Morte Lember.

Konoleja alustas ülevaatega eesti ajaloost ja poudutas lähemalt Eesti kultuuri- ja majanduselu arengut iseseisvuse ajal.

Referaat võeti kuulajaskonna poolt vastu olavate kiiduvallustega ja samas tohtti pr. Lember'ile ettepanek esineamiseks eesoleval sügisel samale kuulajaskonnale teemal - "Miks on eestlased mõnda maailma laiali?"

Samuti näitasid olavat tähelepannu referaadist vastu kohalikud ajalehed, kusse kokkuvõtte selle sisust.

Pr. Lember saabus Kanadasse koos oma abikaasaga mõõdukas sügisel Sakrament ja töötat monendil kohaliku ulikeoli rektori juures. Kadumal oli abielupaar tuntuks teatritegelasteks.

H.

HALIFAX

14.juuni "The Halifax Chronicle Herald" tõi Latvians Relief Association'i sekretöri Ilmars Andrejsoni artikli, milles käsitletakse 1941.aasta küüditamisi Baltimades ja praegust olukorda raudse eesriide taga. Artikkel lõpeb sõnadega - "...meie ülekanedaliis juunisälustuseis süüdistame Ida, kuid heistame Läänt. Artiklile on lisatud läti kunstniku skite leinavat naisest lumisel väljal, mille tagaplaanil kangusesse kadunud küüditatavate küüruvajumad kujud. "Mõnke - kui te ei teha, et teie perekonda teabke sama satus, mida baltiaisi 14. juunil" on artikli sisse.

16.juunil oli kohaliku YMCA ruumes külaste-eestlaste ühine nälastusõhtu ettekannetega, millest osa võtna kutsutud palju kanedlasi.

23.juunil peab Nova Scotian Lutheran Synod oma suvekonverentsi Lüneburgis, mis kantakse üle raadio ja millel esineb Halifaxi eesti tütarlaste koor.

Jarg lk.6.

Parim kink võidupuhaks on

KESTI RAAMAT !

Sobiva raamatut leiata E.K. ORTO Kanada esindusest.

Eriti võidupuhaks võiks soovitada:

	Hind \$	Hind "Orto" liikmetele \$
brosh. köites	br. köites	

KALEVIFORD;				
suur, illust.	8,00	10,00	6,00	8,00
KAUNIA KODUMAA,				
pilte kestit	4,00	2,75		
KESTI VABADUSSÕDA				
1918-20, 1 osa	8,50	6,50		

Tellimisel liisada saatekuludeks: "Kalevipojale" ja "K. Vabandusele" 1 25¢, "Kaunia Kodumaa" 10¢.

Tellimisel saata E.K. ORTO Kanada peaseindajale, aadressil:
Ednel Toiger, MURILLO, Ont.

Nõudke hinnakirja ja informatsiooni
Astuge E.K. Orto liikmeks!

KINDLUSTUS I

Kui te elate haritud mõnda liiki kindlustusest,

KÜSIGE MEILT NÕU.

BEHAN & NIGHBOR

55 Pembroke Street
P.O. Box 3
PEMBROKE, Ont.

SMYTH MOTOR SALES

CHEVROLET - MUUK ja parandus - OLDSMOBILE

Igat tüüpi autode parandus. Mootorid

ja kered

"Viscliner" esiosa kordaseadmine, jne. jne.

Telefon 800 - 801 178 McKay St

HALIFAXIST . . .

21. juunil olid ette nähtud Halifaxi 200. a. sünnipäevapidustused. Inglismaalt saabus kohale lord Cornwallis, kelle esimese elavalt linna asutanud. 18. juunil toimusid Pressiballil ettenähtud Miss Halifaxi kroonimisel egi ette nähtud ka 5 uuskanadalama esinamine. Keelkannade esinajaks valiti prl Aino Seolep, kes eellhindamisel edukalt läbi lei. 24-st kandidaadist valib žüri kõige sobivama iluduse Miss Canada valimisele. Arvatakse võetakse ilu, andekust ja üldist esinemist.

T.J.

REESTI BAPTISTIDE

JUMALATRENNISTUS.

Pühapäeval, 26. juunil kell 3 p.l. toimub Toronto, lee Bleer St. East, The People kirikus eesti baptistide jumalateenistus. Jutlustab Karl Kaups New-Yorgist. Laul. Muusika. Igakuks teretulnud.

WASHINGTONIST.

Aja USA'sse saabunud DP-de suuremaks ürituseks Washingtonis oli aprilli keskel toimunud luterlaste ühingu kokkukulekul toimunud esinamine, kus DP-d võitsid vastu resolutsiooni - nõuda USA'sse sisselaskevate DP-de arvu tõstmist 400.000-le.

Ameeriklastele esines viiuliseoledega Alfred Zivere, Nicholas Zeborga ja eestlanna Evalyn Ott, kes esines lühikese kõnega. Läti diplomaat Zeborga töötab praegu Kongressi raamatukogu juures ja prl. Ott USA Mereväeaministeriumis.

Prl. E. Ott kõnelemas washingtonis.

MEESTE JA POISTE

ULIKONNAD

KUUED JAKID

VALMIS JA MÕODU JÄRMEL

FENTON'S STORE

118, Pembroke St. West Tel. 470.

PEMBROKEI JUHTIV MEIEREI

Pleasant View Dairy

SUURIM PIIMASAADUSTE

OSTJA JA MUÜJA

OTTAVA ORUS

MÜÜK:

Pembroke, Petawawa, Chalk Riveris, Deep Riveris, Cobdenis, Peachburgis, Westmeathis, Kelptenis, Fort Coulton, Campbell Bay's ja Brysonis

PEMBROKE. ONT. TEL. 915.

PUUTÖÖKODA

SAEVESKI

F. W. FISCHER & SON

EHITUSMATERJALID
AKNAD - UKSED
KATUSED
PÖRANDAD.

304 Murray St. Telefon 325.

VÕITLUS KUIB EDASI

II

Partisanide tuguvuse alustust ja tuguvust keetis mõitled isikult teada, et alles hiljuti on Padise lühedal peetud lahingus venelased kaotanud ligi 200 meest ja mitu tanki.

Silski seisab jüu ja organisatsioon pealt Baltimaades esikohal leedu partisanide "armee". Tõene allpool katkendi uhe hiljuti leedust põgenema pääsenud partisan-ohvitseri lahingukirjeldusest.

"Järeku kuulipildujavalang lõhestas rahu laagri idasektoris. Peetlasumud Deleris tuli joostes ja tentes, et mitu teinist venelasi olivat rünnanud kolmandat rühma. Otsestisime üllatada neid aklisse rünnakuga, tekitada kahju nii palju kui võimalik, ja siis - kaduda. Rynnastes võitis asja juhtimise endale.

Umbes 60 venelast olid osanud end märkamatuks lähemale poitada ja tungisid peale kolmes ahelikus lõunast, idast ja põhjast. Et vähendada venelaste survet meie subtelisele võrgule kolmandale rühmale, asusid 1. ja 2. rühmaalale kaitsesoonale.

Paremal tiival tulid venelased kardetavalt lähemale ja nende maksim-kuulipilduja paistis kogu meie liini üle tiheda tulega.

Allahviitser Sargase viis meie parema tiiva vastirühmale. Aheliku keskel jooksis ja tulistas saksa kuulipildujaga kapral Jurele. Järelekordeelt tõustes kaotas ta aga tasakaalu ja kukkus koos kuulipildujaga. Sargase jooksis ta juurde ning haaras kuulipilduja, kuni Jurele reemas tagasi, hoides kätt vereest sõrgeteval rinnal.

Kolm meest jõudsid 3 sektori kraavini ja 11id venelased põgenema mõne kümne meetriga. Samal ajal 1. 2. ja 3. rühm hoidsid oma positsiooni, lühes tagasi venelaste esimese laine.

Peole tunni jookul tuli laine laine järrel orile ja pudenos meie tules. Pikkanõda valitus venelaste tuli ja metes valides jällegi surmavaikus. Lõpuks oma kraavide ees 37 vaikeselt lamavat venelast.

Mõisime oma kaks langenut - Tautvydase ja Sargase ning kolmes kolemas lahkusime oma uue sihtkoha suunas, sest järgmisel peaval oleks venelased kindlasti tegaki terve rühmendiga."

Järg järgisees numbris.

SPORT

Semine poksimailmameister keskmaalus, prantslane Marcel Cerdan kaotas Detroitis peetud matšil oma tiitli ameeriklasele, Jake LaMottale. Cerdan vigastas esimesel ringil õlaliha ja kogu võistlus jätkus ameeriklase tugava ülekaaluga, kuni kaotanisõga kohtuniku peelt 10-dal ringil. Revanvõistlus toimub septembris New-Yorgis.

Pildil Jake LaMotta (paremal) võistluses Robert Willemainiga.

TELEFON 2

HARDWARE-COAL.

GEO. H. LEMKE

PUU JA ÕLIKÜTTEGA

PLIIDID.

ÕLIANJUD-JÄKKAPID

ELEKTRI JA GAASI

PESUMASINAD

EHITUSMATERJALID

TÖÖRIISTAD

ESTLASTE

OSTKONT

Ra

LAMBI AREID
R. AD
Marconi - Forest readied
Colus omplandid
LAWRE JONES.
192 Agnes telefon 966.

TEEM KELLAD
H MED
W. OHLS
Koge llasepp
St.W.

Printed Matter.

Wurille, Ont.

D. Toiger.

KAUPLUS

KUS VALITSEB

KVALITEET

W.C. DALGLIESH

SEGAKAUPLUS

BENIINIJAAM

COLTON LAK

AMETLIK BUSSIF

"NADALALEHE" TELLIMINE
U.S.A. - 5 JA KANADAS:
SYÄLJAANNET - 50 CENTI.
10VÄLJAANNET - \$ 1.00

"ESTONIAN WEEKLY"
BOX 166. ROLFNTON. ONT.

Toimetaja - Edgar Väär. Noorte osa toi-
metaja - Robert Kreen. Pealkirjad ja
kvalitused - Emil Kermo.